

رئیس اتاق بازرگانی ایران:
ظرفیت‌های بالای آذربایجان شرقی
در حوزه معدن و علم، سرمایه‌ای بزرگ
برای توسعه ملی است

در صفحه یک

یکشنبه ۶ مهر ماه ۱۴۰۴ سال نوزدهم شماره ۳۴۰۸ قیمت ۵۰۰۰ تومان

طرح نو

روزنامه کثیرالانتشار

سرمقاله

۲

تحلیلی بر فعال شدن مکانیزم ماشه:
«مرگ یک بار، شیون یک بار»
و راهبرد مقاومت

طرح نو: سردبیر

در پی عدم موفقیت تلاش‌های دیپلماتیک جمهوری اسلامی ایران برای به تعویق انداختن اجرای مکانیزم ماشه (Snap back) در شورای امنیت سازمان ملل متحد، این مکانیزم رسماً فعال شد. طرح پیشنهادی چین و روسیه برای جلوگیری از فعال‌سازی این مکانیزم، نتوانست آرای لازم را کسب کند و این امر، نقطه عطفی را در روابط ایران و غرب رقم زد. در این میان، ضرب‌المثل کهن فارسی «مرگ یک بار، شیون یک بار» بیش از هر زمان دیگری معنا می‌یابد و نشان‌دهنده رویکردی قاطع و بدون تردید در مواجهه با فشارهای فزاینده است. این مقاله به تحلیل ابعاد مختلف فعال شدن مکانیزم ماشه، چرایی این رویداد و پیامدهای آن برای ایران، با تکیه بر راهبرد مقاومت و استقلال اقتصادی می‌پردازد.

برجام، تحریم‌ها و وعده‌های بر باد رفته

توافق هسته‌ای برجام، که در سال ۲۰۱۵ به امضا رسید، قرار بود...

سیاست

۱

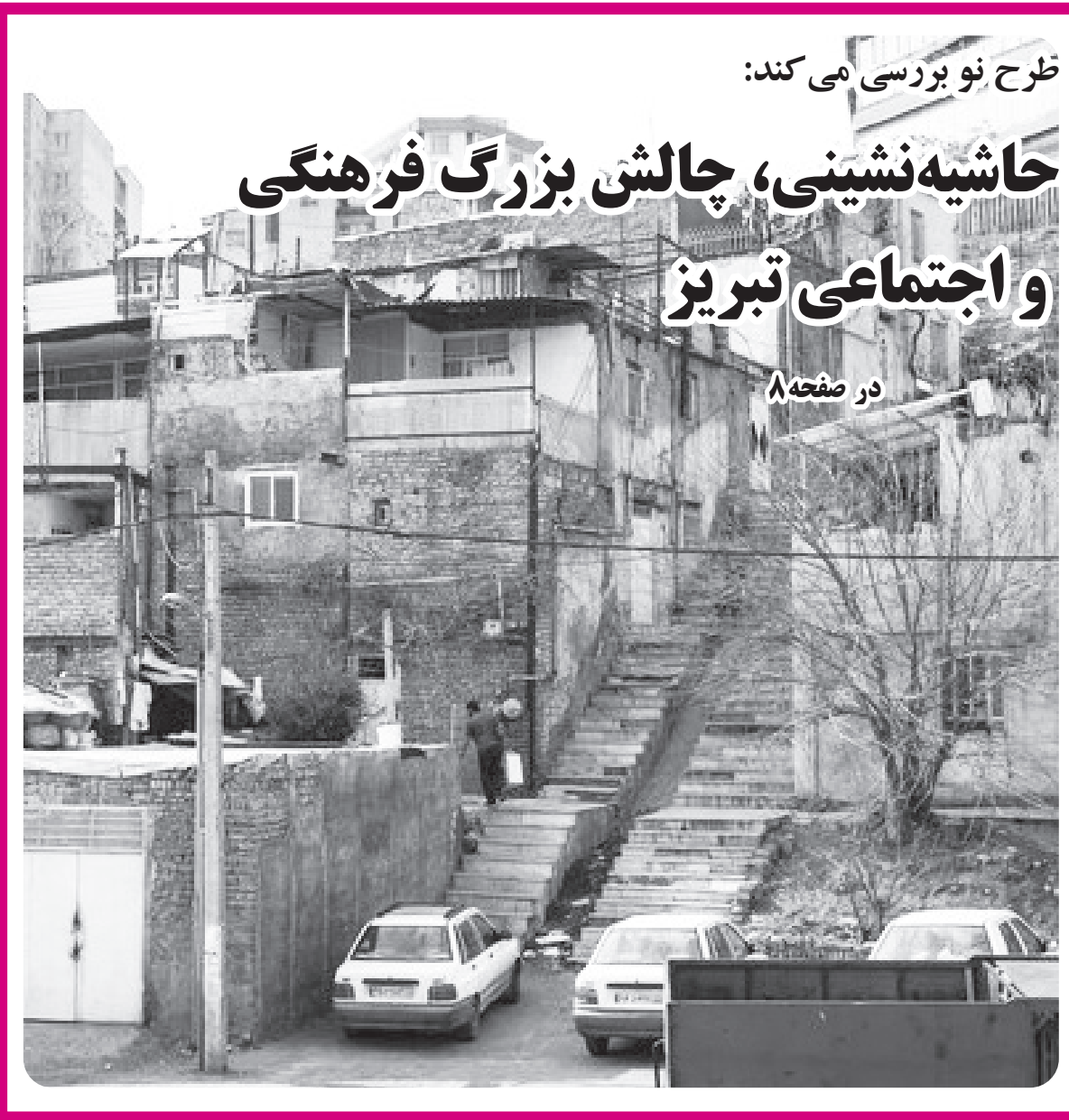
مصر از «صلح سرد»
به رویارویی آشکار
با اسرائیل منتقل شده است؟

گزارش

۲

بررسی نقش فزاینده‌ی ایران در زمینه‌ی انرژی هسته‌ای در
عرصه‌ی جهانی؛

انرژی هسته‌ای
موتور محرکه‌ی توسعه‌ی پایدار و
استقلال انرژی

طرح نو بررسی می‌کند:

حاشیه‌نشینی، چالش بزرگ فرهنگی
و اجتماعی تبریز

در صفحه ۸

گزارش

۲

از پهبادهای شاهد تا موشک‌های
دوربرد، نمادی از خودباوری ملی؛

بررسی
توانمندی‌های
نظامی ایران

طرح نو: سردبیر

در دنیای امروز، قدرت نظامی یکی از مؤلفه‌های اصلی استقلال و امنیت ملی هر کشوری محسوب می‌شود. در این میان، جمهوری اسلامی ایران، به رغم دهه‌ها تحریم اقتصادی و فشارهای سیاسی بی‌وقفه، توانسته است به پیشرفت‌های خیره‌کننده‌ای در حوزه صنایع دفاعی دست یابد. این پیشرفت‌ها، به ویژه در بخش پهبادی و موشکی، نه تنها به عنوان یک عامل بازدارنده مؤثر در منطقه عمل می‌کنند، بلکه توجه و تحسین بسیاری از کارشناسان نظامی و کشورهای جهان را به خود جلب کرده‌اند. رسانه‌های معتبر بین‌المللی نیز به کرات از تمایل شدید برخی کشورها برای دستیابی به فناوری پهبادهای ایرانی گزارش داده‌اند که نشان از اهمیت و کارایی این دستاوردها دارد.

از «صلابت مقاومت» تا «تکنولوژی بومی»

عبارت «کشورهای دنیا می‌خواهند یک نمونه از پهباد [کشنده] شاهد ایرانی داشته باشند!» که در نشریه وال استریت ژورنال درج شده بود، گویای عمق تحسین و حتی حیرت جامعه جهانی نسبت به دستاوردهای دفاعی ایران است. بسیاری از ملتها به دنبال پاسخ این پرسش هستند که چگونه ایران در نبردهایی که در آن به دلیل رفتار خصمانه و تروریستی دشمن غافلگیر شده بود، توانست مقاومت کرده و با وادار کردن دشمن به پذیرش توقف آتش، پیروز میدان شود. این سوال، ریشه‌های عمیقی در تاب‌آوری و خودباوری ملی ایران دارد.....

رئیس اتاق بازرگانی ایران:

ظرفیت‌های بالای آذربایجان شرقی در حوزه معدن و علم،
سرمایه‌ای بزرگ برای توسعه ملی است

سیاست‌های ارزی ناکار آمد،

بزرگ‌ترین مانع تولید و صادرات است

رضا علیزاده رییس کمیسیون صنایع و معادن مجلس در این همایش، سیاست‌های ارزی را بزرگ‌ترین مشکل فعالان اقتصادی دانسته و خواستار اصلاح رویه‌ها و حمایت بیشتر از تولیدکنندگان شد، گفت: زمانی که آقای پزشکیان به عنوان رییس جمهور انتخاب شدند، بحران‌های متعددی کشور را درگیر کرده بود اما ایشان با تمام توان تلاش کردند تا وحدت و انسجام ملی حفظ شده و مشکلات حل شوند.

وی با اشاره به مشکلات آذربایجان شرقی در حوزه تولید و صنعت، افزود: امیدواریم با اصلاح سیاست‌ها و رویه‌ها، مدیریت کشور بهبود یابد و وضعیت تولید بهتر شود.

وی مهم‌ترین دغدغه فعالان اقتصادی را سیاست‌های ارزی بانک مرکزی دانست و تصریح کرد: این سیاست‌ها اشتباه و مانع فعالیت تولیدکنندگان و صادرکنندگان است و در این راستا نیز بارها هشدار داده‌ایم اما متأسفانه رسیدگی مناسبی صورت نمی‌گیرد. علیزاده با بیان اینکه با وجود جلسات متعدد هنوز دلیل گستردگی رانت و فساد ارزی را پیدا نکرده‌ایم، گفت: قانون اساسی محدودیت‌هایی ایجاد کرده که اجازه استیضاح رییس بانک مرکزی را نمی‌دهد. وی از مانع‌تراشی مسئولان برای بخش خصوصی انتقاد کرد و گفت: واسطه‌ها و دلالتن از ارزان دریافت می‌کنند که این موضوع ناعادلانه و آسیب‌زننده است.

وی با اشاره به نقش هوش مصنوعی در آینده صنعت کشور، ادامه داد: اگر کشور و صنعت ما بیگانه با فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی باقی بماند، قادر به رقابت در عرصه‌های بین‌المللی نخواهد بود، ما آماده‌ایم تا در صورت وجود مشکلات قانونی بنگاه‌ها و تولیدکنندگان، در مجلس برای اصلاح آن‌ها گام‌های موثری برداریم.

رئیس اتاق بازرگانی ایران با اشاره به نقش همدلی مردم و مسئولان استان در جنگ ۱۲ روزه ایران و رژیم صهیونیستی، گفت: آذربایجان شرقی با اتحاد و همبستگی خود، توانست مانع بیکاری کارگران و اختلال در چرخه تولید شود و به حفظ معیشت مردم کمک کند.

وی افزود: در استان‌هایی که سفر و تردد در آنها بالا بود، حتی یک روز نیز اختلالی در زندگی مردم رخ نداد و مردم نیز با همت و آلائی خود، در قالب توزیع بیش از ۱۰ کانتینر کالا به شکل رایگان به یاری هموطنان شتافتند.

حسن‌زاده در پایان با تأکید بر اتحاد ملی و همدلی در مسیر توسعه گفت: ملت ایران همواره پشتوانه سیاست‌های دولت بوده و با وحدت و همدلی، برای رفاه و پیشرفت کشور تلاش می‌کنند، و در این راستا نیز امیدوارم برنامه هفتم توسعه بتواند چشم‌انداز روشنی برای تحقق اهداف بزرگ کشور فراهم آورد.

خصوصی را تحت فشار قرار داده است، اما با برنامه‌ریزی دقیق و حمایت مسئولان، امید به رفع این مشکلات وجود دارد. حسن‌زاده، تصریح کرد: امروز بیش از هر زمان دیگری نیازمند راهکارهای علمی و تخصصی برای حل معضلات بخش صنعت هستیم و امیدواریم بتوانیم با مدیریت هوشمندانه، از ظرفیت‌های بی‌ظنیر کشور بهره‌مند شویم.

وی به ظرفیت بالای آذربایجان شرقی در حوزه های مختلف اقتصادی و صنعتی تأکید کرد و گفت: این استان با برخورداری از توانمندی‌های علمی، دانشگاهی و معدنی، از جمله معدنی که بیش از ۷۰ درصد آن کشف نشده باقی مانده، یکی از سرمایه‌های بزرگ اقتصادی کشور به شمار می‌رود.

وی به مشکلات حوزه صادرات اشاره کرد و افزود: صادرات به‌ویژه در بخش صنایع کوچک پتانسیل قابل توجهی برای رشد دارد که باید با رفع موانع، توسعه یابد.

طرح نو: گروه گزارش
رئیس اتاق بازرگانی ایران، با اشاره به نقش تاثیرگذار سرمایه‌گذاران آذربایجان شرقی در رشد اقتصادی کشور، بر ضرورت حمایت علمی و کارشناسانه مسئولان از بخش خصوصی تأکید کرد: ظرفیت‌های بالای این استان در حوزه معدن و علم سرمایه‌ای بزرگ برای توسعه ملی است.

صمد حسن‌زاده در همایش بزرگداشت روز صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی با اشاره به نقش برجسته سرمایه‌گذاران استان در اقتصاد ملی، گفت: سرمایه‌گذاران آذربایجان شرقی همواره در پیشبرد توسعه کشور نقش کلیدی ایفا کرده‌اند و زحمات قابل توجهی را به دوش کشیده‌اند.

وی با بیان اینکه کشور طی سال‌های گذشته با چالش‌های اقتصادی و صنعتی فراوانی مواجه بوده است، افزود: وضعیت دشوار اقتصادی و مشکلاتی همچون ناترازی انرژی، محدودیت در دسترسی به نقدینگی و موانع صادراتی، بخش

مصر از «صلح سرد» به رویارویی آشکار
با اسرائیل منتقل شده است؟

طرح نو: سردبیر

روابط دیرینه و پیچیده میان مصر و رژیم صهیونیستی، که دهه‌هاست تحت عنوان «صلح سرد» شناخته می‌شود، به نظر می‌رسد وارد مرحله جدیدی شده است. این تغییر که فراتر از بحران‌های موقتی قلمداد می‌شود، نگرانی‌هایی جدی را در میان رسانه‌های اسرائیلی برانگیخته است. رسانه‌هایی که تا پیش از این امیدوار بودند دست‌کم در صحرای سینا و در روابط با مصر مشکلی یا بحرانی به وجود نیاید، اکنون اقدامات اسرائیل و طرح‌های حمله به صحرای سینا را عامل اصلی به خطر افتادن این روابط می‌دانند.

به نوشته این رسانه‌ها، دوره «صلح سرد» که از زمان امضای توافقنامه صلح در سال ۱۹۷۹ ادامه داشت، عملاً به پایان رسیده و جای خود را به «رویارویی آشکار» داده است. این ارزیابی بر اساس نشانه‌های متعددی است که در ماه‌های اخیر از سوی قاهره بروز یافته است. یکی از مهم‌ترین این نشانه‌ها، استفاده برای اولین بار از واژه «دشمن» در مورد اسرائیل توسط طرف مصری در جریان اجلاس فوق‌العاده اخیر عربی-اسلامی در دوحه است. این تغییر لحن دیپلماتیک، که پیش از این کمتر سابقه داشته، نشانه‌ای آشکار از تحول در دیدگاه مصر نسبت به اسرائیل است.

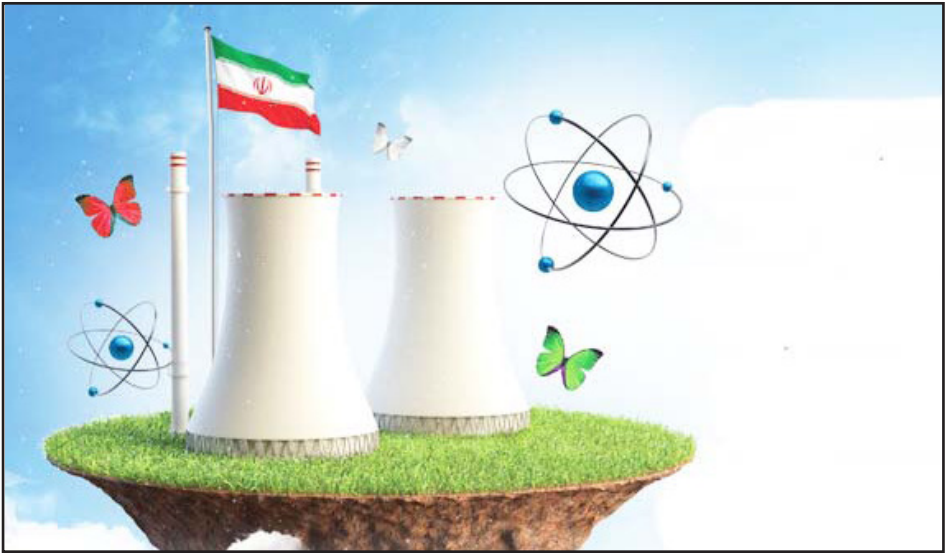
علاوه بر این، قاهره هنوز سفیر جدیدی در اسرائیل منصوب نکرده است. این تأخیر در انتصاب سفیر، نه تنها نشان‌دهنده سردی جدی در روابط است، بلکه به تضعیف کانال‌های دیپلماتیک مستقیم میان دو کشور نیز منجر شده است. در شرایطی که بحران‌های منطقه‌ای نیازمند هماهنگی و ارتباطات قوی هستند، عدم وجود یک نماینده دیپلماتیک ارشد می‌تواند به وخامت اوضاع دامن بزند.

درگیری کنونی میان مصر و اسرائیل به یک جنگ سیاسی تبدیل شده و همکاری‌های امنیتی که پیش از این از اهمیت بالایی برخوردار بودند، اکنون در معرض تهدید قرار گرفته‌اند. مصر در طول چند ماه گذشته به شکل صورت آرام و مستقر، توانمندی‌های خود را در صحرای سینا و در طول مرز با فلسطین اشغالی به شکل قابل توجهی گسترش داده است. این اقدامات شامل افزایش حضور نظامی و تقویت زیرساخت‌های دفاعی در منطقه است. نیروی پدافند هوایی ارتش مصر نیز در اقدامی قابل توجه، رادارها و پدافندهای هوایی چینی را در این منطقه مستقر کرده است. این تجهیزات پیشرفته، نشان‌دهنده عزم مصر برای تقویت بنیه دفاعی خود و واکنش به هرگونه تهدید احتمالی در مرزهای شرقی است.

این تحولات، پرسش‌های جدی را درباره آینده روابط مصر و اسرائیل مطرح می‌کند. آیا این تغییر رویکرد مصر، یک واکنش تاکتیکی به وضعیت کنونی منطقه و به ویژه جنگ در غزه است یا نشانه‌ای از یک تغییر استراتژیک بلندمدت در سیاست خارجی قاهره؟ پاسخ به این پرسش‌ها در گرو تحولات آتی منطقه و اقدامات هر دو طرف خواهد بود. اما آنچه مسلم است، دوره «صلح سرد» به مفهوم سابق خود، به پایان رسیده و هر دو کشور باید خود را برای دوران جدیدی از روابط، که می‌تواند با چالش‌های بیشتری همراه باشد، آماده کنند.

بررسی نقش فزاینده‌ی ایران در زمینه‌ی انرژی هسته‌ای در عرصه‌ی جهانی؛

انرژی هسته‌ای موتور محرک‌ی توسعه‌ی پایدار و استقلال انرژی

امضا رسید، نشان‌دهنده عمق و گستردگی همکاری‌های صلح‌آمیز هسته‌ای بین ایران و روسیه است. این همکاری‌ها نه تنها در زمینه ساخت نیروگاه، بلکه در انتقال دانش فنی، آموزش نیروی انسانی و توسعه فناوری‌های مرتبط نیز ادامه خواهد یافت. سایت در نظر گرفته شده برای این چهار واحد نیروگاهی، ۵۰۰ هکتار وسعت دارد و مهم‌تر اینکه، مطالعات جامع انتخاب ساختگاه، مهندسی پایه، ارزیابی‌های زیست‌محیطی و آماده‌سازی اولیه سایت به اتمام رسیده یا در مراحل پایانی تکمیل قرار دارد، که این خود بیانگر آمادگی نسبی و برنامه‌ریزی دقیق برای آغاز عملیات اجرایی است.

رسانده و اطمینان خاطر عمومی را افزایش می‌دهند. علاوه بر این، تحقیقات گسترده‌ای برای مدیریت بهینه و کاهش حجم پسماندهای هسته‌ای در حال انجام است و فناوری‌های جدیدی برای بازفرآوری سوخت مصرف‌شده و کاهش طول عمر رادیواکتیویته پسماندها در دست توسعه قرار دارند.

جایگاه و چشم‌انداز انرژی هسته‌ای در جمهوری اسلامی ایران

جمهوری اسلامی ایران، با پیش‌بینی نیازهای آتی انرژی کشور و با درک اهمیت راهبردی فناوری هسته‌ای، سال‌هاست که سرمایه‌گذاری هدفمند و مستمری را در این حوزه آغاز کرده است. نیروگاه اتمی بوشهر (با نام رسمی نیروگاه اتمی شهید سلیمی) که با همکاری و کمک فدراسیون روسیه ساخته شده و در حال حاضر به بهره‌برداری رسیده است، نقطه عطفی در تاریخ انرژی هسته‌ای ایران محسوب می‌شود. این نیروگاه که توان تولید ۱۰۹۶ مگاوات برق را دارد، نقش بسزایی در تأمین نیازهای برق غرب و جنوب کشور ایفا می‌کند و تجربه ارزشمندی را برای متخصصان ایرانی در زمینه بهره‌برداری و نگهداری از تأسیسات هسته‌ای فراهم آورده است. اما برنامه توسعه هسته‌ای ایران به همین یک نیروگاه محدود نمی‌شود. در راستای تحقق اهداف سند چشم‌انداز توسعه کشور و تأمین پایدار انرژی، برنامه‌های بلندپروازانه‌ای برای گسترش ظرفیت تولید برق هسته‌ای در دستور کار قرار گرفته است. در همین راستا، اعضای موافقت‌نامه اجرایی برای ساخت چهار واحد نیروگاه اتمی نسل سوم پیشرفته در منطقه کوهسنگ شهرستان سیریک استان هرمزگان، یک رویداد فوق‌العاده مهم و راهبردی تلقی می‌شود. ارزش این پروژه عظیم، بالغ بر ۲۵ میلیارد دلار برآورد شده و ظرفیت تولید برق آن، پنج هزار و بیست مگاوات خواهد بود (هر واحد حدود ۱۲۵۵ مگاوات الکتریکی). این پروژه که با همکاری فدراسیون روسیه و شرکت روس اتم انجام خواهد شد، نقطه عطفی دیگر در برنامه توسعه هسته‌ای ایران به شمار می‌رود.

جزئیات این توافق که در روز جمعه، در غرفه ایران در نمایشگاه اتم ۲۰۲۵ (هفته جهانی اتم در مسکو) به

طرح نو؛ سردبیر در عصر حاضر که بشریت با دو چالش بنیادین «تأمین انرژی پایدار» و «مقابله با بحران اقلیمی» روبرو است، انرژی هسته‌ای به عنوان یکی از پاک‌ترین، مطمئن‌ترین و کارآمدترین منابع تولید برق، نقشی کلیدی و استراتژیک ایفا می‌کند. نیروگاه‌های اتمی، با قابلیت تولید حجم عظیمی از انرژی بدون انتشار مستقیم گازهای گلخانه‌ای، نه تنها ابزاری قدرتمند در جهت کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی و مبارزه با گرمایش جهانی محسوب می‌شوند، بلکه زیربنای توسعه اقتصادی، صنعتی و حتی رفاه اجتماعی یک کشور را نیز تقویت می‌نمایند. فراتر از تولید برق، فناوری هسته‌ای در حوزه‌های حیاتی مانند پزشکی (تشخیص و درمان بیماری‌ها)، کشاورزی (بهبود محصولات و نگهداری مواد غذایی) و صنایع مختلف (مانند تولید رادیویزوتوپ‌ها) کاربردهای بی‌بدیل و راهبردی دارد که اهمیت آن را در دنیای مدرن دوچندان می‌سازد.

اهمیت، مزایا و ابعاد چندوجهی انرژی هسته‌ای یکی از برجسته‌ترین مزایای نیروگاه‌های هسته‌ای، قابلیت تولید برق به صورت مداوم و با راندمان بالا (معمولاً بالای ۹۰ درصد ظرفیت نامی) است. این «قابلیت اطمینان» آنها را از منابع انرژی تجدیدپذیر متغیر و وابسته به شرایط محیطی مانند تابش خورشید یا سرعت باد، متمایز می‌سازد. یک نیروگاه اتمی می‌تواند بدون وقفه و برای دهه‌ها، برق پایدار و قابل پیش‌بینی را به شبکه سراسری توزیع کند، که این امر برای پایداری و امنیت شبکه برق ملی امری حیاتی است. به عنوان مثال، یک واحد نیروگاه هسته‌ای با ظرفیت ۱۰۰۰ مگاوات می‌تواند به طور متوسط حدود ۸ تا ۹ میلیارد کیلووات ساعت برق در سال تولید کند که این میزان، معادل مصرف برق سالانه چندین شهر بزرگ است.

از منظر اقتصادی و زیست‌محیطی، صرفه‌جویی در مصرف سوخت‌های فسیلی توسط نیروگاه‌های هسته‌ای بسیار قابل توجه است. مقدار اندکی اورانیوم غنی‌شده (حدود ۲۰ تا ۲۵ تن) می‌تواند انرژی معادل میلیون‌ها تن زغال‌سنگ یا صدها میلیون لیتر نفت خام تولید کند. این کارایی فوق‌العاده، علاوه بر کاهش هزینه‌های سرسام‌آور استخراج، حمل و نقل و انبارداری سوخت‌های فسیلی، اثرات مخرب زیست‌محیطی ناشی از فرآیندهای استخراج (مانند تخریب زمین و آلودگی آب‌ها) و سوزاندن آنها (انتشار دی‌اکسید کربن، اکسیدهای نیتروژن، دی‌اکسید گوگرد و ذرات معلق) را به شدت کاهش می‌دهد. در واقع، چرخه سوخت هسته‌ای، انتشار گازهای گلخانه‌ای را در طول بهره‌برداری به سطحی نزدیک به صفر می‌رساند که این خود بزرگترین دستاورد زیست‌محیطی آن محسوب می‌شود.

همچنین، پیشرفت‌های چشمگیر در دهه‌های اخیر در حوزه فناوری هسته‌ای، منجر به طراحی و ساخت نسل‌های نوین نیروگاه‌ها شده است. نیروگاه‌های نسل سوم (مانند EPR) و نسل سوم پلاس (مانند VVER-۱۲۰۰) که قرار است در ایران ساخته شود) با بهره‌گیری از سیستم‌های ایمنی پیشرفته‌تر، شامل سیستم‌های ایمنی غیرفعال (Passive Safety Systems) مستقل، و ایجاد یک اقتصاد مقاوم، کلید عبور از این مرحله حساس و دستیابی به پیروزی نهایی در برابر فشارهای خارجی خواهد بود. این رویداد، آزمون‌ی برای اراده ملی و توانایی ایران در تبدیل تهدید به فرصت است.

سرمقاله

تحلیلی بر فعال شدن مکانیزم ماشه:

«مرگ یک بار، شیون یک بار» و راهبرد مقاومت

فشارهای فزاینده است. این ضرب‌المثل تلویحاً می‌گوید که وقتی شرایط به نقطه بحرانی رسیده و گریز از آن ناممکن است، باید با تمام قوا و بدون اتلاف وقت و انرژی برای یافتن راه‌حل‌های غیرممکن، به مقابله پرداخت. طرح این ایده که «اگر اسنپ‌بک فعال شود دوباره جنگ خواهد شد» از سوی برخی افراد، مصداق فریب دادن مردم و ایجاد انتظارات واهی است. همانطور که تجربه نشان داده، جنگ لزوماً نتیجه مستقیم فعال شدن مکانیزم ماشه نیست، بلکه نتیجه مجموعه‌ای از تنش‌ها و محاسبات استراتژیک است. مقاومت قاطع ایران در برابر تحریم‌ها و فشارهای حداکثری، خود می‌تواند از بروز درگیری‌های نظامی جلوگیری کند، چرا که نشان می‌دهد ایران حاضر به کوتاه آمدن در برابر تهدیدات نیست.

تحریم‌های اروپا و عمق دشمنی غرب

واقعیت تلخ تحریم‌های اروپا در کنار تحریم‌های آمریکا، پرده از ماهیت عمیق‌تر خصومت غرب با ایران و ملت آن برمی‌دارد. این تحریم‌ها نشان می‌دهند که غرب، تنها به دنبال محدود کردن برنامه هسته‌ای ایران نبوده، بلکه اهداف گسترده‌تری را دنبال می‌کند که شامل تضعیف توانمندی‌های دفاعی، اقتصادی و سیاسی ایران می‌شود. تا زمانی که غرب احساس کند می‌تواند از طریق ابزارهایی چون تحریم، فشار اقتصادی، جنگ روانی و تهدید به مداخله، منافع خود را تأمین کند، این رویکرد خصمانه ادامه خواهد یافت.

راهبرد مقاومت و استقلال اقتصادی

در چنین شرایطی، تنها راهکار مؤثر برای خنثی‌سازی اثرات تحریم‌های غرب، دور شدن بیش از پیش از آنها و قطع کامل وابستگی‌های اقتصادی است. این به معنای بازنگری در اولویت‌های اقتصادی، تقویت تولید داخلی، توسعه روابط تجاری با شرکای جایگزین (مانند کشورهای شرق آسیا، آمریکای لاتین و آفریقا) و ایجاد یک اقتصاد مقاوم و خودکفا است. مقاومت در برابر فشارهای اقتصادی و پیروزی بر آنها، تنها مسیر حقیقی دستیابی به استقلال و سربلندی برای ملت ایران خواهد بود. این مقاومت نباید صرفاً به معنای انفعال و تحمل باشد، بلکه باید با رویکردی فعالانه، هوشمندانه و مبتنی بر برنامه‌ریزی بلندمدت همراه باشد.

در نهایت باید گفت که؛ فعال شدن مکانیزم ماشه، هرچند رویدادی ناخوشایند است، اما فرصتی را برای بازنگری در راهبردها و تقویت رویکرد مقاومت فراهم می‌آورد. ضرب‌المثل «مرگ یک بار، شیون یک بار» باید چراغ راه مسئولین و ملت ایران در این مسیر باشد. تمرکز بر توانمندی‌های داخلی، توسعه روابط با کشورهای همسو و مستقل، و ایجاد یک اقتصاد مقاوم، کلید عبور از این مرحله حساس و دستیابی به پیروزی نهایی در برابر فشارهای خارجی خواهد بود. این رویداد، آزمون‌ی برای اراده ملی و توانایی ایران در تبدیل تهدید به فرصت است.

طرح نو؛ سردبیر

در پی عدم موفقیت تلاش‌های دیپلماتیک جمهوری اسلامی ایران برای به تعویق انداختن اجرای مکانیزم ماشه (Snap back)، در شورای امنیت سازمان ملل متحد، این مکانیزم رسماً فعال شد. طرح پیشنهادی چین و روسیه برای جلوگیری از فعال‌سازی این مکانیزم، نتوانست آرای لازم را کسب کند و این امر، نقطه عطفی را در روابط ایران و غرب رقم زد. در این میان، ضرب‌المثل کهن فارسی «مرگ یک بار، شیون یک بار» بیش از هر زمان دیگری معنا می‌یابد و نشان‌دهنده رویکردی قاطع و بدون تردید در مواجهه با فشارهای فزاینده است. این مقاله به تحلیل ابعاد مختلف فعال شدن مکانیزم ماشه، چرایی این رویداد و پیامدهای آن برای ایران، با تکیه بر راهبرد مقاومت و استقلال اقتصادی می‌پردازد.

برجام، تحریم‌ها و وعده‌های بر باد رفته

توافق هسته‌ای برجام، که در سال ۲۰۱۵ به امضا رسید، قرار بود مسیر را برای لغو تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران و عادی‌سازی روابط اقتصادی هموار کند. اما واقعیت امر، مسیری متفاوت را پیمود. بسیاری از کارشناسان و تحلیلگران از همان ابتدا نسبت به پابندی کامل طرف‌های غربی، به ویژه ایالات متحده، ابراز تردید کرده بودند. تجربه‌ی ۱۰ سال گذشته، این تردیدها را به یقین تبدیل کرد. نه تنها تحریم‌های اقتصادی آمریکا در قالب سیاست «فشار حداکثری» تشدید شد، بلکه تحریم‌های اروپا نیز به موازات آن، یکی پس از دیگری به اجرا درآمد. این روند نشان داد که ریشه‌ی خصومت غرب با ایران، فراتر از موضوع پرونده هسته‌ای و قابل حل از طریق مذاکرات صرف نیست.

مکانیزم ماشه، ابزاری در جعبه ابزار فشار غرب

مکانیزم ماشه، که بخشی از متن توافق برجام بود، به طرف‌های امضاکننده (به ویژه اعضای دائم شورای امنیت) اجازه می‌داد تا در صورت عدم پابندی ایران به تعهداتش، تحریم‌های لغو شده را مجدداً اعمال کنند. این مکانیزم، از همان ابتدا به عنوان یک «شمشیر داموکلس» بر سر ایران قرار داشت و حتی زمانی که تحریم‌ها به ظاهر تعلیق شده بودند، از نظر حقوقی و سیاسی، اهرم فشاری برای غرب محسوب می‌شد. تلاش‌های ایران برای به تعویق انداختن فعال‌سازی این مکانیزم، هرچند قابل درک بود، اما با توجه به ماهیت روابط و منافع فراتر از برجام که در سطح جهانی در جریان است، پیش‌بینی‌پذیر بود که این تلاش‌ها به نتیجه مطلوب نرسد. فعال شدن مکانیزم ماشه، نشان‌دهنده این واقعیت است که دشمنی غرب با ایران، یک موضوع ساختاری و مبتنی بر اهداف ژئوپلیتیکی است که از چارچوب توافقات هسته‌ای فراتر می‌رود.

«مرگ یک بار، شیون یک بار»

ضرب‌المثل «مرگ یک بار، شیون یک بار» در این برهه زمانی، بیانگر رویکردی قاطع و شجاعانه در مواجهه با

سیاست

از پهپادهای شاهد تا موشک‌های دوربرد، نمادی از خودباوری ملی؛

بررسی توانمندی‌های نظامی ایران

طرح نو؛ سردبیر همراه بوده است. پاسخ در اینجا نهفته است: اتکا به دانش بومی، سرمایه‌گذاری بر روی استعدادهای داخلی، و روحیه جهادی متخصصان ایرانی. این عوامل در کنار یکدیگر، منجر به خلق نواوری‌هایی شده‌اند که در عرصه بین‌المللی نیز حرفی برای گفتن دارند. حیرت‌انگیزتر آنکه، بسیاری از ملت‌ها در تعجب و حیرت هستند که ایرانی‌ها چگونه به صورت همزمان با آمریکا، رژیم

طرح نو؛ سردبیر در دنیای امروز، قدرت نظامی یکی از مؤلفه‌های اصلی استقلال و امنیت ملی هر کشوری محسوب می‌شود. در این میان، جمهوری اسلامی ایران، به رغم دهه‌ها تحریم اقتصادی و فشارهای سیاسی بی‌وقفه، توانسته است به پیشرفت‌های خیره‌کننده‌ای در حوزه صنایع دفاعی دست یابد. این پیشرفت‌ها، به ویژه در بخش پهپادی و موشکی، نه تنها به عنوان یک عامل بازدارنده مؤثر در منطقه عمل می‌کنند، بلکه توجه و تحسین بسیاری از کارشناسان نظامی و کشورهای جهان را به خود جلب کرده‌اند. رسانه‌های معتبر بین‌المللی نیز به کرات از تمایل شدید برخی کشورها برای دستیابی به فناوری پهپادهای ایرانی گزارش داده‌اند که نشان از اهمیت و کارایی این دستاوردها دارد.

از «صلابت مقاومت» تا «تکنولوژی بومی»

عبارت «کشورهای دنیا می‌خواهند یک نمونه از پهپاد [کشنده] شاهد ایرانی داشته باشند!» که در نشریه وال استریت ژورنال درج شده بود، گویای عمق تحسین و حتی حیرت جامعه جهانی نسبت به دستاوردهای دفاعی ایران است. بسیاری از ملت‌ها به دنبال پاسخ این پرسش هستند که چگونه ایران در نبردهایی که در آن به دلیل رفتار خصمانه و تروریستی دشمن فالگیر شده بود، توانست مقاومت کرده و با وادار کردن دشمن به پذیرش توقف آتش، پیروز میدان شود. این سوال، ریشه‌های عمیقی در

قدرت موشکی، بازوی بلند ایران در بازدارندگی

اما قدرت نظامی ایران تنها به پهپادها محدود نمی‌شود. توان موشکی ایران نیز به پختگی و دقت بالایی رسیده است و به عنوان یک بازوی بلند و مؤثر در بازدارندگی عمل می‌کند. امروز، شاید خیلی‌ها ندانند که ایران چه تسلیحاتی را صادر می‌کند و این عدم آگاهی، خود به نوعی، بخشی از راهبرد پنهان‌کاری و غافلگیری است. اما کافی است به سرزمین‌های اشغالی و تحولات اخیر منطقه نگاه کنید؛ یعنی‌ها با استفاده از دوربردترین موشک بالستیک عملیاتی جهان که تا امروز شلیک شده، سرزمین‌های اشغالی را هدف قرار داده‌اند. یا به پهپادهایی که بیش از ۲ هزار کیلومتر را طی می‌کنند و با موفقیت به اهداف خود اصابت می‌کنند. این‌ها نمونه‌هایی از دستاوردهای مهندسی و نظامی ایران است که قدرت تأثیرگذاری آن را فراتر از مرزهای خود گسترش داده و توانسته است معادلات قدرت در منطقه را به چالش بکشد.

ایران امروز یک کشور به تمام معنا صنعتی است که خیلی‌ها نمی‌توانند یا نمی‌خواهند باور کنند. این پیشرفت‌ها نه تنها در سایه تکیه بر دانش بومی و اراده ملی محقق شده، بلکه محصول سال‌ها تلاش مستمر در مراکز تحقیقاتی و صنعتی دفاعی است. این دستاوردها، نه تنها امنیت ملی این کشور را تضمین می‌کند و به عنوان یک قدرت منطقه‌ای تأثیرگذار شناخته می‌شود، بلکه به عنوان نمادی از خودباوری و مقاومت در برابر فشارهای خارجی، الهام‌بخش سایر ملت‌ها نیز محسوب می‌شود. در نهایت، توانمندی‌های نظامی ایران، گواه این واقعیت است که با وجود تمامی محدودیت‌ها، عزم و اراده یک ملت برای استقلال، خودکفایی و دفاع از منافع مشروع خود، می‌تواند به نتایج شگفت‌انگیزی منجر شود و جایگاه آن را در معادلات جهانی تثبیت کند.

پهپادهای شاهد، پرندگان که معادلات را تغییر دادند

امروز، پهپادهای شاهد ۱۳۶ ر دیده‌اند که فقط یک نمونه از کار سترگ دانشمندان ایران است و نشریه معتبری چون وال‌استریت ژورنال ناچار شده اعتراف کند که همه ملت‌ها دوست دارند یک کپی از آن داشته باشند. این پهپادهای انتحاری که با طراحی ساده اما کارایی بالا، قابلیت پرواز در بردهای طولانی و اصابت دقیق به اهداف ثابت و متحرک را دارند، توانسته‌اند در میدان‌های نبرد، قابلیت‌های خود را به اثبات برسانند. این امر نه تنها نشان‌دهنده توانایی تولید بومی در مقیاس وسیع، بلکه قابلیت صادرات فناوری‌های دفاعی به کشورهای قدرتمند جهان را نیز به اثبات می‌رساند. مدل‌های دیگر پهپادی ایران نیز، از جمله انواع شناسایی، مراقبتی و تهاجمی، با قابلیت‌های مختلف و پیچیدگی‌های فنی متفاوت، طیف گسترده‌ای از نیازهای عملیاتی را پوشش می‌دهند.

گزارش

مدعیان معمولی؛ چه بر سر «بیگ فور» ایران آمده است؟

طرح نو؛ گروه ورزش هفته پنجم رقابت‌های لیگ برتر در شرایطی به پایان رسید که ۳ تیم از جمع ۴ تیم مدعی، از رسیدن به پیروزی بازماندند. بیست و پنجمین دوره لیگ برتر فوتبال ایران، محلی برای افول تیم‌های مدعی شده. همان ۴ تیم متمولی که از خروج کردن ایایی ندارند ولی برای گرفتن ۳ امتیاز هر بازی، حساسی خساست به خرج می‌دهند. نشانه‌های بسیار فراوان است؛ آن‌ها بیش از آنکه در کارنامه، پس از ۵ هفته، برد داشته باشند، به مساوی رضایت داده‌اند. گویی طبق یک قانون نانوشته، عهده بسته‌اند اولویت را کسب مساوی بگذارند و اگر فرصتی دست داد، نیچمه حمله‌ای برای رسیدن به برد داشته باشند.

تراکتور؛ صدر نشینی که صدر نشین نیست!

برای ورود به این بحث ابتدا باید با تراکتور شروع کرده مدافع عنوان قهرمانی لیگ برتر، این روزها در حالی صدر نشین است که شرایطش گول‌زننده به نظر می‌رسد. تراکتور نشانی از تیم بی‌رحم فصل گذشته ندارد. آن‌ها از ۱۵ امتیاز ممکن در همین ابتدا، ۷ امتیاز را هدر داده‌اند. تیمی که فصل گذشته تبدیل به کابوسی برای رقیب شده بود، در این فصل در مسیر «معمولی» شدن است. آن‌ها همین حالا یک باخت و ۲ تساوی دارند تا روشن شود برای داشتن برچسب بی‌رحم‌ترین تیم لیگ، نیاز به وسواس بیشتری است. تازه شرایط این تیم روی کاغذ، از بقیه مدعیان بهتر است؛ آن‌ها تغییری روی نیمکت نداشته و کم‌وبیش با ثبات‌ترین تیم ممکن به شمار می‌روند. مورد عجیب درباره آن‌ها اینکه در حالی این روزها بالای جدول نشسته و صدر نشین شده‌اند که صدر نشین واقعی نیستند!

سپاهان؛ کج‌دار و مریز

سپاهان هم از تغییرات در امان نمانده است؛ آن‌ها تا قبل از هفته پنجم به معنای واقعی، ضعیف‌ترین عملکرد را در بین «بیگ‌فور» داشتند. با این حال، کسب اولین پیروزی در هفته پنجم، سپاهان را از بحران واقعی نجات داده است.

اگر از فجر سپاسی ۶ امتیازی، ۳ امتیاز کسر نشده بود، بالای جدول در اختیار شیرازی‌ها قرار داشت. تراکتور با این رویه، کار سختی برای دفاع از عنوان قهرمانی‌اش خواهد داشت؛ البته اگر حال رقیبش خوب باشد.

پرسپولیس؛ تیم نیاز ولی محتاط

پرسپولیس، بهترین تیم ایران در دهه اخیر به لحاظ کسب دستاورد و قهرمانی، دیگر مدعی‌ای است که حال و روز چندین خوشی ندارد. حداقل اینکه مثل یک تیم مدعی نشان نداده و امتیازات زیادی را در همین ۵ هفته ابتدایی از دست داده است. تیم وحید هاشمیان از ۱۵ امتیاز ممکن، زیر ۵۰ درصد را کسب کرد و با ۷ امتیاز در تعقیب تیم‌های صدر نشین است. با این حال، واضح است چنین میانگین امتیازی، اصلاً در حد تیمی که قرار است به یک جام دیگر بوسه بزند، نیست. پرسپولیس شرایط عجیبی دارد؛ آن‌ها در این فصل یک بازی را برده‌اند و ۴ تای دیگر را مساوی کرده‌اند. تنها نقطه مثبت فصل‌شان همین است که باختی نداشته‌اند اما به قدری محتاط و دست به عصا حرکت کرده‌اند که حال هواداران‌شان حساسی گرفته است. آن‌ها خوش شانس هستند سایر رقیب هم حال و روز بدی دارند؛ وگرنه کیست که نداند، اوضاع برای‌شان می‌توانست وخیم‌تر هم باشد.

استقلال؛ پرسرو صدا ولی بی‌خطر

استقلال آخرین تیم از جمع ۴ تیم مدعی است که حال و روز خوشی در ابتدای فصل ندارد. آن‌ها بردن را فراموش کرده ۴ هفته متوالی است با از دست دادن امتیاز دست و پنجه نرم می‌کنند. شرایط هم برای‌شان بدتر شده؛ چراکه علاوه بر این شرایط موجود در لیگ برتر، در لیگ قهرمانان آسیا هم شروع فاجعه‌باری داشته و موجب عصبانیت هواداران شده‌اند. مشخص نیست چه بر سر این تیم آمده که مثل بیشتر مدعیان، بیش از آنکه امتیاز کسب کنند، امتیاز هدر داده‌اند. استقلال از ۵ بازی فقط ۶ امتیاز گرفته که به خوبی توصیفی برای شرح حال ریکاردو سا پینتو و تیمش خواهد بود. ریکاردو هم تازه‌ترین مربی تیم‌های مدعی است که شعار «حیا کن، رها کن» شنیده تا مشخص شود کار سختی برای کسب اعتماد دوباره هواداران آبی‌پوش دارد.

خبر

درخشش دختران استان آذربایجان شرقی در مسابقات بدمیتون آسیای میانه ۲۰۲۵

طرح نو؛ یونس نهاری به گزارش مهندس مبارکی استان آذربایجان شرقی، مسابقات بدمیتون آسیای میانه ۲۰۲۵ از ۱۶ سپتامبر لغایت ۲۳ سپتامبر به میزبانی تاشکند ازبکستان برگزار شد. ملی پوشان تبریز با اقتدار توانستند برترین نتایج این دور را کسب و برای کشور خود افتخار آفرینی کنند. انفرادی دختران زیر ۱۵ سال مقام اول؛ مینا سالاری دونفره دختران زیر ۱۵ سال مقام اول؛ مینا سالاری و سپیده صادقی انفرادی دختران زیر ۱۷ سال مقام اول؛ آیسان زارعی مقام دوم؛ مهديه هوشمند دونفره دختران زیر ۱۷ سال مقام اول؛ آیسان زارعی و مهديه هوشمند بدین ترتیب ستاره های تیریزی تیم ملی توانستند ۵ طلا و یک نقره برای کاروان تیم ملی ایران بدست بیاورند. بدمیتون استان آذربایجان شرقی با مدیریت و برنامه ریزی کامل و

دقیق و حساب شده مهندس مبارکی در چند سال اخیر در بخش بانوان و آقایان در رده سنی مختلف افتخارات و مقام های متعددی را برای استان و کشور عزیزمان بدست آورده اسن و جزو هییت های موفق در استان میباشد

خبر

تبریز میزبان رقابت‌های قهرمانی ژیمناستیک هنری آقایان کشور

طرح نو؛ یونس نهاری رئیس هیئت ژیمناستیک آذربایجان شرقی: رقابت‌های قهرمانی ژیمناستیک هنری آقایان کشور در تبریز استارت خورد. مهندس هادی رضایی از میزبانی تبریز در رقابت‌های قهرمانی کشور ژیمناستیک هنری آقایان خبر داده و افزود: این مسابقات به مناسبت گرامیداشت هفته دفاع مقدس از دوم مهرماه ۱۴۰۴ آغاز و تا ششم مهرماه ادامه خواهد داشت.

رئیس پرتلاش هیئت ژیمناستیک آذربایجان شرقی با اشاره به مکان برگزاری این رویداد عنوان کرد: سالن ژیمناستیک شهید دلیر اکبری در مجموعه ورزشی جهان پهلوان تختی تبریز میزبان این رقابت‌ها بوده و خوشبختانه تمامی امکانات لازم برای برگزاری مسابقات در سطح ملی فراهم شده است و امیدوارم میزبان خوبی در این مسابقات باشم. مهندس رضایی در ادامه خاطر نشان کرد: در این دوره از مسابقات، ورزشکارانی از تمامی استان‌های کشور حضور خواهند داشت و تبریز افتخار

دارد که میزبان نخبه‌ترین ژیمناست‌های رده‌های سنی ۷ تا ۱۴ سال است. رئیس هیئت ژیمناستیک آذربایجان شرقی در ادامه اذعان داشت: امیدواریم این رقابت‌ها علاوه بر ایجاد انگیزه برای ورزشکاران، گامی ارزشمند در جهت توسعه و اعتلای ورزش ژیمناستیک در کشور باشد. وی در پایان تأکید کرد: از عموم علاقه‌مندان به ورزش دعوت می‌کنیم تا با حضور و حمایت خود، شور و هیجان این مسابقات ملی را دوچندان کنند.

گزارش

ورزشگاه یادگار امام (ره)؛ بازگشت به شکوه میزبانی آسیایی

طرح نو؛ مهدی شیرازی فر در روزگاری که بسیاری از ورزشگاه‌های بزرگ کشور به دلیل مشکلات زیرساختی یا پروژه‌های نیمه‌تمام از میزبانی تیم‌های پرطرفدار محروم مانده‌اند، ورزشگاه یادگار امام (ره) تبریز به‌عنوان نگین فوتبال کشور بار دیگر آماده میزبانی از تراکتور در آوردگاه آسیایی می‌شود؛ اتفاقی که شاید در ابتدا برای بسیاری باورکردنی نبود. ورزشگاه آزادی تهران، نمونه‌ی بارز این وضعیت است. پروژه بازسازی آن وارد دومین سال خود شده و همچنان چشم‌انداز روشنی برای پایان کار وجود ندارد؛ نتیجه آنکه استقلال و پرسپولیس، دو تیم پایتخت‌نشین فوتبال ایران، از نبود میزبانی در خانه‌ی اصلی‌شان آسیب‌های جدی دیده‌اند. تجربه‌ای تلخ که هواداران فوتبال تبریز در آستانه‌ی حضور تراکتور در لیگ قهرمانان، هرگز نمی‌خواستند آن را تکرار کنند.

اما در تبریز، ماجرا مسیر دیگری یافت. همکاری همه‌جانبه دستگاه‌های اجرایی استان، مدیریت منسجم استاندار، و محوریت اداره کل ورزش و جوانان آذربایجان شرقی، همراه با حمایت مسئولانه شورای شهر و شهرداری تبریز، سبب شد پروژه‌ای که بسیاری آن را دور از دسترس می‌دانستند، در زمانی کوتاه به ثمر بنشیند. مدیرکل ورزش و جوانان استان در آخرین اظهارات خود خبر خوشی را به هواداران رسانده است: ورزشگاه یادگار امام در هفتم مهرماه، آماده میزبانی از اولین بازی آسیایی تراکتور مقابل الوحدہ امارات خواهد بود. تیمی که در نخستین دیدار آسیایی خود توانست الاتحاد عربستان را از پیش رو بردارد و نشان دهد رقیبی قدرتمند و جدی برای تراکتور است. یکی از مهم‌ترین چالش‌های این پروژه، نصب و اجرای چمن هیبریدی ورزشگاه بود؛ فرایندی پیچیده که با

تکنولوژی خاصی انجام می‌شود و به‌هیچ‌وجه مشابه کاشت چمن طبیعی نیست. با این حال، اداره کل ورزش و جوانان با برنامه‌ریزی دقیق و مدیریت فنی، توانست این بخش حساس و کلیدی را به بهترین شکل ممکن به پایان برساند. علاوه بر چمن، تمامی زیرساخت‌های ورزشگاه باید به تأیید کنفدراسیون فوتبال آسیا (AFC) برسد؛ از نورپردازی و سیستم صوتی گرفته تا جایگاه خبرنگاران و امکانات ایمنی و رفاهی. گویا ریزترین استانداردها نیز برای جلب نظر کارشناسان AFC رعایت شده و خوشبختانه طبق گزارش‌های دریافتی از ورزشگاه و اظهارات مسئولین مربوطه، روند کار در همه بخش‌ها مطلوب پیش می‌رود و چشم‌انداز کلی مثبت و امیدوارکننده است.

این شهر و استان غیرممکن نخواهد بود.

«آگهی فراخوان مناقصه»

شماره: ۷۶-۱۴۰۴ (نوبت دوم)

شرکت گاز استان آذربایجان شرقی

شرکت گاز استان آذربایجان شرقی در نظر دارد پروژه اجرای جابجایی خط ۸ اینچ تغذیه هوراند را با شرح مختصر ذیل از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir برگزار ، و به پیمانکار ذیصلاح واگذار نماید.

– تأمین مصالح و اجرای خط تغذیه با لوله‌های به قطر ۱۰ اینچ فولادی و نصب اتصالات، شیرها و متعلقات بطول تقریبی ۲۵۲۴ متر.

– مدت زمان اجرای پروژه ۲۰۰ روز تقویمی

بدین منظور از کلیه شرکتها و پیمانکاران ذیصلاح دارای حداقل پایه ۵ تاسیسات و تجهیزات از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ، و با توانایی تهیه تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار طبق آیین نامه تضمین معاملات دولتی به مبلغ ۴/۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰ (چهار میلیارد و سیصد میلیون ریال) دعوت می نماید، حداکثر تا ۱۰ روز پس از انتشار نوبت دوم این آگهی، اعلام آمادگی خود را و فرمهای تکمیل شده ارزیابی ، تصویر مدارک مذکور و مستندات مندرج در فرم ارزیابی را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت ارسال نمایند.

ضمناً در اسناد مناقصه توزیعی ، تاریخ تحویل پاکات و گشایش پیشنهادات قید گردیده است . مناقصه گران باید در **سامانه تدارکات الکترونیکی دولت** ثبت نام و گواهی امضای الکترونیکی را دریافت نمایند.

تلفن ۳۴۴۹۶۲۷۴ و ۳۴۴۴۸۰۹۵-۰۴۱
دورنگار ۳۴۴۴۷۰۸۹-۰۴۱

روزنامه طرح نو
شناسه آگهی: ۲۰۰۵۹۴۴ م الف: ۱-
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۷/۰۵
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۷/۰۶

روابط عمومی
شرکت گاز استان آذربایجان

شاید که یادت رفته قول زیر قرآن

امشب بیا یک سر به خوابم ماه تابان
حالی بپرس از مادر بیروت پسر جان!
دیگر سراغ از ما نمی گیری، کجایی؟
شاید که یادت رفته قول زیر قرآن
دست تو از وقتی به دست حوریان است
کمتر می آفتی یاد این دستان لرزان
تو همنشینی با جوانان بهشتی
لطفی ندارد دیدن ما سالمندان!
شرمنده ام مادر! دلم خیلی گرفته
ناراحت از حرفم نشو، رو برنگردان...
پیش سماور روبه رویا پیش نشسته
مادربزرگ پیر من با چشم گریان
چیزی نمی گوید ولی از چشم هایش
می شد بفهمی در آتاقش هست مهمان
دارد برایش جای می ریزد ولی او
مثل همیشه لب نخواهد زد به فنجان
عطر عجیبی خانه را پر کرده - شاید
عطر گلی باشد که مانده زیر باران
شاعر: کاظم بهمنی

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب
نعمت‌اله پایان، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی، در جریان سفر یک روزه به شهرستان چارویماق در دیدار با فرامرز شاهسواری، نماینده مردم شریف چارویماق و هشترود در مجلس شورای اسلامی، همراه با جمعی از مسئولین شهرستان چارویماق، ضمن بررسی مشکلات و ظرفیت‌های فرهنگی، بر حمایت جدی از هنرمندان و فعالان فرهنگی شهرستان تأکید نمود. نعمت‌اله پایان بر اهمیت توسعه فرهنگی و هنری در شهرستان چارویماق تأکید کرد و گفت: «ما موظفیم با استفاده از ظرفیت‌ها و امکانات، فضای فرهنگی و هنری این منطقه را پررونق کنیم و زمینه فعالیت هنرمندان بومی را فراهم آوریم.» وی افزود که ایجاد زیرساخت‌هایی مانند سالن‌های نمایش و مراکز فرهنگی در اولویت برنامه‌های این اداره کل قرار دارد. مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به پروژه‌های مهمی که در شهرستان چارویماق در

دست اجراست، بیان داشت: «اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تلاش می‌کند با حمایت‌های مالی و فنی این پروژه‌ها را به سرانجام برساند تا بتوانیم خدمات فرهنگی بهتری ارائه دهیم و تولیدات هنری بیشتری داشته باشیم.» وی به ضرورت همدلی و همکاری میان دستگاه‌های فرهنگی و نمایندگان مجلس اشاره کرد و گفت: «بدون همکاری نمایندگان و مسئولان

در دیدار مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی با نماینده مردم چارویماق و هشترود صورت گرفت؛

تأکید بر توسعه فرهنگی و حمایت از هنرمندان منطقه

شهرستان، تحقق اهداف فرهنگی دشوار خواهد بود و این دیدارها و گفت‌وگوها گام‌های موثری در راستای تحقق این اهداف هستند.» پایان همچنین به اهمیت حفاظت از هویت فرهنگی و توجه به اقلیت‌های مذهبی منطقه اشاره کرد و گفت: «ما باید فرهنگ مشترک و همزیستی مسالمت‌آمیز را در قالب برنامه‌های فرهنگی ترویج دهیم و از توان و هنر همه اقشار مردم در توسعه فرهنگی بهره ببریم.» فرامرز شاهسواری، نماینده مردم شریف چارویماق و هشترود در مجلس شورای اسلامی، ضمن قدردانی از تلاش‌های مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان، اظهار داشت: «مجلس پیگیر مسائل فرهنگی و هنری شهرستان‌های هشترود و چارویماق است و با تمام توان از پروژه‌های فرهنگی حمایت خواهد کرد. ما بر این باوریم که توسعه فرهنگی مسیر تحقق توسعه پایدار منطقه است و همه باید دست به دست هم دهیم تا زمینه رشد هنرمندان و توسعه زیرساخت‌های فرهنگی فراهم شود.»

یک داستان نویس:

داستان همه فرهنگ کتاب‌خوانی است

زمینه و شرایط ورود کتاب، داستان و شعر به زندگی مردم فراهم شود. برای رسیدن به این امر مهم می‌توانیم در محله‌ها و کوی‌ها، دورهمی‌های کتاب‌خوانی برگزار کنیم. از دیگر راه‌های همچنین

ادبیات جدی در دسترس باشد تا طعم دلپذیر آن چشیده شود. می‌توان مجلات حرفه‌ای و خواندنی برای همه گروه‌های سنی منتشر کرد تا به عنوان پلی جذاب بین مخاطبان و دنیای کتاب عمل شود. این امر فنی است و باید جا را برای خلاقیت بازتر کنیم. نویسنده کتاب «ماجراهای سلطان و آقا کوچول» در بخش دیگری از این گفت‌وگو به اهمیت «داستان» اشاره کرد و ادامه داد: داستان همه فرهنگ کتاب‌خوانی است و بدون روایت، فرهنگی وجود ندارد. برای گسترش داستان‌خوانی یا به صورت کلی کتاب‌خوانی حتی المقدور در فکر آیین‌های انسانی حضوری و نفس به نفس باشیم. ادبیات از دایره پنج حس آغاز می‌شود. فرض کنیم این امکان را نداریم. به هر حال در طول شبانه روز با مکان‌هایی سروکار داریم. خوب است آیین‌های دوره‌می ادبی و هنری را متناسب با همان مکان‌ها طراحی کنیم.

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب
داستان همه فرهنگ کتاب‌خوانی است. بدون روایت، فرهنگی وجود ندارد. برای گسترش کتاب‌خوانی باید در فکر آیین‌های انسانی حضوری بود. داستان همه فرهنگ کتاب‌خوانی است. بدون روایت، فرهنگی وجود ندارد. برای گسترش کتاب‌خوانی باید در فکر آیین‌های انسانی حضوری بود. شهرام شفیعی با تأکید بر اینکه باید کتاب را به متن زندگی مردم بیاوریم، اشاره کرد: به جای برگزاری جشنواره و برنامه‌های رقابتی مختلف، باید به فکر برنامه‌هایی باشیم که کتاب را به متن زندگی مردم بیاورند. در این زمینه نباید کلیشه‌ای عمل کنیم بلکه با استفاده از خلاقیت برنامه‌های جدید، به روز و مخاطب پسند تولید کنیم. نویسنده کتاب «ماه در چاه» ادامه داد: باید

داستان یک رزمنده زن در جبهه؛ بازنمایی جنگ با کار روزنامه‌نگاری

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب
رمان «تیتراها از تانک‌ها نمی‌ترسند» تازه‌ترین اثر حوزه ادبیات نوجوانان است که با نگاهی نو به دفاع مقدس، از زاویه روزنامه‌نگاری روایت می‌شود. «تیتراها از تانک‌ها نمی‌ترسند» از تازه‌ترین آثار حوزه ادبیات داستانی نوجوانان است که به‌تازگی توسط انتشارات ۲۷ بعثت منتشر شده است. این اثر با انتخاب سوژه‌های متفاوت و بهره‌گیری از روایت داستانی، تلاش دارد پلی میان نسل امروز و رخداد‌های تاریخی نه‌چندان دور ایجاد کند. نویسنده در این رمان، به جای روایت مستقیم از جبهه و جنگ، مسیر روایت را به فضای روزنامه‌نگاری نوجوانانه گره زده و از دریچه حرفه خبرنگاری، به کشف و بازآفرینی بخشی از خاطرات و واقعیت‌های دفاع مقدس پرداخته است. داستان با شخصیت نوجوانی به نام «سارا» آغاز می‌شود. او دختری پراترزی و علاقه‌مند به نوشتن است که در مقطع دبیرستان تحصیل می‌کند و برخلاف بسیاری از هم‌سالان خود، به عرصه روزنامه‌نگاری روی آورده است. سارا در بخش اجتماعی روزنامه مشغول به کار می‌شود و تلاش می‌کند با رعایت اصول حرفه‌ای خبرنگاری، خود را به‌عنوان چهره‌های جدی در این حوزه معرفی کند. نویسنده در طراحی شخصیت اصلی، او را درگیر مسائل فردی و خانوادگی نیز کرده است. بیماری مادر، مسئولیت‌های خانه و دغدغه‌های دوران بلوغ در کنار علاقه شدید به کشف حقیقت، به شخصیت سارا بُعدی واقعی و ملموس داده است. همین ترکیب، سارا را از یک کاراکتر صرفاً نمادین فراتر برده و او را به نوجوانی شبیه بسیاری از مخاطبان کتاب تبدیل کرده است. یکی از نکات محوری رمان، توجه ویژه سارا به اهمیت «تیترا» در روزنامه‌نگاری است. او معتقد است تیترا، نخستین عامل ارتباط با مخاطب و دروازه ورود به متن خبر یا گزارشی است. در جایی از داستان، این نگاه

چنین توصیف می‌شود: «کسانی که روزنامه می‌خوانند، نگاه‌شان اول از همه به تیترا می‌افتد. اگر تیترا جذاب نباشد، حتی به سراغ متن نمی‌روند. اما اگر همان چند کلمه اول جذاب‌شان کند، تا پایان مطلب را دنبال می‌کنند و تازه متوجه می‌شوند چه مسئله‌ای در دل ماجرا نهفته است.» این نگاه باعث می‌شود سارا در انتخاب موضوع و تنظیم مطالب خود وسواس بیشتری به خرج دهد. او اغلب در پارک چیتگر به دنبال ایده می‌گردد و با تأمل در محیط پیرامون، جرقه‌های ذهنی تازه‌ای برای گزارش‌هایش پیدا می‌کند. این ویژگی، وجهی خلاقانه به شخصیت او می‌بخشد. حضور سارا در روزنامه با چالش‌هایی همراه است. سردبیر روزنامه، مردی میانسال به نام «برمکی» که در دوران جنگ تحمیلی بخشی از شنوایی خود را از دست داده، گاهی با انتخاب‌های سارا موافق نیست. از دید برخی همکاران، موضوعات انتخابی او بیش از

را در فضایی معمایی و تحقیقی پیش می‌برد. سارا با بهره‌گیری از مهارت‌های خبرنگاری خود، سرخ‌ها را دنبال می‌کند و می‌کوشد راز تصویر را روشن سازد. یکی از ویژگی‌های قابل توجه رمان، استفاده از روزنامه‌نگاری به‌عنوان ابزاری برای بازنمایی دفاع مقدس است. در این اثر، جنگ نه از زاویه میدان نبرد بلکه از نگاه پژوهش و تحقیق روزنامه‌نگارانه مرور می‌شود. نویسنده به‌جای توصیف مستقیم از سلاح و سنگر، به مصاحبه، جست‌وجوی اسناد و تحلیل روایت‌ها پرداخته است. این انتخاب باعث شده فضای رمان برای نوجوانان امروز، که فاصله زمانی و تجربی زیادی با سال‌های جنگ دارند، قابل لمس‌تر و باورپذیرتر باشد. به‌نوعی می‌توان گفت «تیتراها از تانک‌ها نمی‌ترسند» الگویی تازه در روایت داستان‌های مرتبط با تاریخ معاصر ارائه داده است. در روند داستان، کشف راز تصویر به فرصتی برای سارا تبدیل می‌شود تا با گذشته ارتباط برقرار کند. این ارتباط صرفاً تاریخی نیست، بلکه به پرسش‌هایی درباره هویت و مسئولیت اجتماعی منجر می‌شود. او درمی‌یابد که حقیقت‌های تاریخی نه‌تنها در گذشته باقی نمانده‌اند، بلکه بر حال و آینده نیز اثرگذارند. عکس متعلق به یکی از رزمندگان زن در جبهه‌های جنگ است. نویسنده با استفاده از تکنیک خیال‌پردازی، سارا را وارد دنیایی ذهنی می‌کند که در آن با «زهر» قیداری» دیدار می‌کند؛ زنی فداکار که با گذشت و شجاعتش، روایت تازه‌ای از حضور زنان در جنگ تحمیلی را پیش چشم مخاطب می‌گشاید. زهر قیداری، پس از پیروزی انقلاب اسلامی، مدتی به تدریس در مدارس پرداخت، اما پس از آغاز جنگ در سال ۵۹، داوطلبانه برای خدمت به مجروحان جنگی به ایلام رفت و همان‌جا مستقر شد. او با تمام وجود، در دل حوادث بود و زندگی‌اش را وقف کمک به رزمندگان و مجروحان کرد. نکته تأثیرانگیز اما

اینجاست که زهر، اگرچه در جبهه‌های جنگ تحمیلی جان خود را از دست نداد، اما سال‌ها بعد، در خط مقدم مبارزه با ویروس کرونا، در حالی که به بیماران خدمت می‌کند، جانش را فدای سلامت دیگران کرد. از این منظر، کتاب پلی میان نسل دیروز و امروز می‌سازد و نشان می‌دهد که رسانه، به‌ویژه روزنامه‌نگاری، می‌تواند ابزار مهمی برای این پیوند باشد. زبان اثر ساده و روان است و به‌گونه‌ای طراحی شده که نوجوانان بدون احساس دشواری با متن همراه شوند. در عین حال، لایه‌های عمیق‌تر داستان، موضوعاتی چون صداقت، اخلاق حرفه‌ای و نقش رسانه در جامعه را مطرح می‌کنند. این ترکیب، اثری دو سطحی پدید آورده است؛ هم مخاطب نوجوان را جذب می‌کند و هم برای مخاطبان بزرگ‌تر، پرسش‌های جدی مطرح می‌سازد. نویسنده توانسته میان طنز نوجوانانه، دغدغه‌های روزمره و جدیت فضای خبرنگاری تعادل برقرار کند. این امر سبب شده داستان در عین پرداختن به موضوعی تاریخی، خشک و یک‌بعدی نشود. خانواده سارا نیز در داستان نقشی پررنگ دارد. بیماری مادر، مسئولیت‌های خانه و رابطه او با دوستانش بخشی از روایت را شکل می‌دهند. این عناصر، علاوه بر ایجاد کشمکش‌های شخصی برای شخصیت اصلی، به واقع‌گرایی اثر افزوده‌اند. در کنار آن، روابط میان سارا و همکارانش در روزنامه نیز نشان‌دهنده چالش‌های نسلی است؛ چالشی میان تجربه و جوانی، میان سنت‌های حرفه‌ای و نگاه نو. از سوی دیگر، اثر نشان می‌دهد که دفاع مقدس و رخداد‌های تاریخی، صرفاً به سال‌های گذشته تعلق ندارند، بلکه می‌توانند همچنان الهام‌بخش گفت‌وگوهای تازه در جامعه امروز باشند. / زهرا اسکندری

کارگردان سینما:

همدلی و وحدت مردم پیوند بین جنگ ۱۲ روزه و دفاع مقدس است

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر کارگردان سینما گفت: همدلی، انسجام و وحدت مردمی پیوند میان جنگ ۱۲ روزه و دفاع مقدس است. بابک برجسته که فیلمبرداری کار جدید خود برای جشنواره چهل و چهارم فجر را در میدان تجریش و محل اصابت موشک‌های صهیونی کلید زده، درباره پیوند جنگ ۱۲ روزه و دوران هشت ساله دفاع مقدس اظهار داشت: دفاع مقدس ما هشت سال طول کشید و بیرون از مرزها بود اما جنگ ۱۲ روزه در داخل مرزهای ما رخ داد و مردم بودند که درگیر این جنگ شدند. او خاطر نشان کرد: هشت سال دوران دفاع مقدس تبعات بسیاری داشت و بسیاری از هموطنان ما در جریان این جنگ به شهادت رسیدند. در جنگ ۱۲ روزه هم این گونه بود اگر چه تعداد شهدای کمتری نسبت به دوران هشت ساله داشت اما حلقه پیوند این دو در وحدت و همدلی مردم بود که به عینه شاهد آن بودیم.

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر در خاطره‌های دیگر، راوی به محل استقرار قبضه‌های خمپاره می‌رود و می‌بیند هیچ کدام از رزمندگان قبضه چی حرف‌هایش را نمی‌شنوند. دلپش هم این بود که از بس با قبضه خمپاره شلیک کرده بودند، گویش‌هایشان بسته و به اصطلاح کیپ شده بوده است. فرمانده قبضه چی‌ها هم به شوخی به راوی می‌گوید به جگرمان (جمع کزان) خوش آمدی! کتاب «بچه‌های ممد گره» خاطرات دیده‌بان‌ها و مسئولان ادوات و توپخانه لشکر ۳۲ انصارالحسین(ع) را شامل می‌شود که با قلم حمید حسام تدوین شده اند و سال ۱۳۹۵ توسط انتشارات فاتحان چاپ شد. حمید حسام کنار آثار زیادی که در زمینه ادبیات دفاع مقدس دارد، سعی کرده با انتشار این کتاب به عنوان رزمنده همدانی دیروز و راوی و نویسنده امروز، دین خود را به هم‌زمان و هم‌سنگرانش ادا کند.

عنوان «بچه‌های ممد گره» بر پیشانی کتاب، اشاره به میراثی دارد که شهید محمد منوچهری معروف به ممد گره از خود در لشکر انصارالحسین به جا گذاشته است. اولین دیده‌بان این لشکر همین شهید بوده که دیده‌بانی را از نیروهای ارتش می‌آموزد و سپس اقدام به تربیت دیده‌بان‌های لشکر انصار می‌کند. به این ترتیب شاگردان ممد گره در نسل‌های مختلف رشد می‌کنند و جریان دیده‌بانی را تا پایان جنگ در این لشکر توسعه می‌دهند. واژه «گره» هم اشاره به گره و عملیات گره‌دادن به توپخانه را دارد.

خاطرات «بچه‌های ممد گره» از زمانی شروع می‌شوند که نیروهای همدانی سپاه و بسیج دفاع از جبهه سرپل ذهاب و بازی دراز، را با هیچ شروع کردند و با جلودر رفتن در جنگ و چند سال بعد، تبدیل به لشکر ۳۲

انصارالحسین شدند. اولین خاطره کتاب هم درباره حاج حسین همدانی است. نام خاطره هم «فرمول ننه» است و اشاره به سال ۵۹ دارد که بچه‌های همدانی مدافع سرپل ذهاب از حاج حسین همدانی می‌خواهند اولین گلوله خمپاره را او به سمت دشمن شلیک کند که او هم با اضطراب زیاد از روش مادرش استفاده کرده و ۳ صلوات فرستاد و آن را به اطراف فوت می‌کند و سپس خمپاره را در لوله رها می‌کند. خمپاره هم مستقیم به هدف می‌خورد. همدانی در پاسخ به سوال دوستانش درباره چگونگی هدفگیری دقیق با این پاسخ، روبرو می‌شود که «هیچی از فرمول ننه ام استفاده کردم. فرمول ننه یعنی توکل کن و کارت را به خدا بسپار!»

دیده‌بان، در معرکه جنگ به کسی می‌گویند که هدایتگر آتش منحنی است. عملیات دیده‌بانی با همراهی قبضه‌چی‌ها تکمیل می‌شود؛ به این معنی که دیده‌بان، با دیده‌بانی منطقه جنگی، گرای هدف را با وسیله ارتباطی (که زمان ۸ سال دفاع مقدس، بی‌سیم‌های پی-آرسی بود) به توپخانه می‌دهد و قبضه‌چی‌ها با تنظیم قبضه خود، به سمت هدف اجرای آتش می‌کنند. فارغ از کتاب و کتابخوانی، در عالم سینمای دفاع مقدس هم فیلم‌های «دیده‌بان»، «برج مینو»، «دکل» و «ملکه» درباره دیده‌بان‌ها

برجسته گفت: در هر جنگی مردم هستند که متحمل خسارات و زیان‌های بسیاری می‌شوند اما همین مردم، چه در دوران دفاع مقدس و چه در همین جنگ اخیر نشان دادند که هرگز جنگ نمی‌تواند مانعی برای همدلی آنها باشد و این یکدلی را در کوچه پس کوچه‌های شهرها و نقاط مختلف کشور و خیابان‌ها که چگونگی به داد و فریاد هم می‌رسیدند، دیدیم. او افزود: اگر چه جنگ، موشک و هواپیماهای دشمن به میان مردم آمده بودند اما مردم ایران همواره نشان داده‌اند که پشت هم‌دیگر و کشورشان ایستاده‌اند و کسی نمی‌تواند این همراهی را خدشه‌دار کند. برجسته با اشاره به کارهای دفاع مقدس و جنگ ۱۲ روزه نیز گفت: تلاش کردیم در ادای دین به همین مردم برای جشنواره فجر امسال گلوریا را کلید بزیم و بتوانیم آن را به موقع به اکران برسانیم تا گوشه‌ای از تلاش‌های مردم را به قاب دوربین ببریم و آن را به نحو هر چه شایسته‌تری به پخش برسانیم.

خاطرات دیده‌بان‌های جنگ از «فرمول ننه» تا «طلاق به جرم جهاد»

ساخته شدند. یکی از مفاهیم مهم و کلیدی که نشان دهنده اخلاص دیده‌بان‌های زمان جنگ بود و در فیلم «دیده‌بان» هم در قالب چند دیالوگ به آن اشاره می‌شود؛ رسیدن به این باور است که دیده‌بان هدایتگر آتش نیست بلکه خداوند است که آتش را به سر دشمن هدایت می‌کند. دیده‌بان فیلم «دیده‌بان» که کاراکتری به نام برادر عارفی بود، با گفتن این جمله که «ما غلط می‌کنیم توی کار خدا دخالت کنیم» این مساله را می‌گوید و یکی از دیده‌بان‌های لشکر ۳۲ انصارالحسین هم در خاطراتش، این حکایت واقعی را روایت می‌کند که یک روز در بازدید فرماندهان از پست دیده‌بانی اش، به خاطر غرور و تکبر هرچه گرای صحیح را به توپخانه می‌داده، گلوله با فاصله زیاد و دور از هدف فرود می‌آمده است. این دیده‌بان با تسلط بر خود و باور این معنی که «همه کاره واقعی خداست»، دوباره فرصت پیدا می‌کند که کارش را به فرماندهان نشان بدهد. وقتی با باور قلبی دوم، همان گره را به توپخانه می‌دهد اما گلوله‌ها دقیقاً به هدف می‌خورند.

یکی از خاطرات «بچه‌های ممد گره» درباره طلاق گرفتن یکی از فرماندهان دیده‌بانی است. این فرمانده ناچار می‌شود در عین علاقه، همسرش را طلاق دهد

چرا که همسرش می‌گوید پدرش در جنگ شهید شده و نمی‌تواند داغ دیگری را تحمل کند. آن فرمانده ضمن این که در خلوت گریه می‌کرده به راوی خاطره که یکی از دوستانش بوده می‌گوید به جرم جهاد مجبور شدم طلاق بدهم و چندی بعد شهید می‌شود.

سخنرانی حاج حسین همدانی در شب عملیات از دیگر خاطرات این کتاب است که عملیات را به عاشورای امام حسین (ع) تشبیه می‌کند. این فرمانده می‌گوید هرکس گرفت‌و‌گیری دارد امشب اردو را ترک کند.

راوی کتاب و همین‌طور تدوین‌کننده اش با صداقت اشاره می‌کنند که عده ای از رزمندگان واقعا از اردو رفتند چون یا آمادگی شهادت نداشتند یا مشکل مادی و خانوادگی داشتند. البته راوی خاطره به خجالت و شرمندگی افرادی که رفتند هم اشاره کرده است.

در خاطره‌های دیگر، راوی به محل استقرار قبضه‌های خمپاره می‌رود و می‌بیند هیچ کدام از رزمندگان قبضه چی حرف‌هایش را نمی‌شنوند. دلپش هم این بود که از بس با قبضه خمپاره شلیک کرده بودند، گویش‌هایشان بسته و به اصطلاح کیپ شده بوده است. فرمانده قبضه چی‌ها هم به شوخی به راوی می‌گوید به جگرمان (جمع کزان) خوش آمدی!

در «بچه‌های ممد گره» خاطره‌ای هست که با موقعیت پایانی فیلم «ملکه» شباهت دارد. دیده‌بان فیلم «ملکه» ایرانی است که از سیر خیرخواهی و انسان دوستی، گلوله‌هایی را با ماسوره به سر فرمانده عراقی می‌فرستد که منفجر نشوند. اما در خاطره مورد اشاره از کتاب وضعیت دگرگون است و راوی می‌گوید تعداد زیاد گلوله خمپاره از طرف دشمن شلیک شد که هیچ کدام منفجر نشدند. علتش هم این بود که ضامن ماسوره‌های خمپاره‌ها به عمد کشیده نشده بودند. (برای عمل کردن خمپاره باید پیش از رها کردنش در قبضه، ضامن آن را کشید) پس از تحقیق مشخص می‌شود عراقی‌هایی که باعث و بانی شلیک این خمپاره‌ها با ضامن اند، از شیعیان عراقی بوده‌اند. / تابناک

معرفی کتاب

خمیره‌ای که قصه شد، مجیدی که ماندگار است

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر «خمیره» و «قصه‌های مجیدی» دو گوهر از مرادی کرمانی که نورهای درخشانش آمیدی در دل کودکان و نوجوانان ایجاد کرده است. هوشنگ مرادی کرمانی، قصه‌گوی بزرگ ادبیات ایران، با «خمیره» و «قصه‌های مجیدی» جهانی خلق کرده که هم کودکان را شیفته خود می‌کند و هم بزرگسالان را به تأمل وامی‌دارد. این دو اثر، با زبانی ساده و صمیمی، از زندگی واقعی می‌گویند؛ از روستایی محروم که خمیره‌ای شکسته بخران می‌آفریند و از پسری که به نام مجیدی که با آرزوهای بزرگش در کوچه‌های کرمان جان می‌گیرد.

خمیره: قصه‌ای از جنس خاک و همدلی

«خمیره» داستانی درباره مدرسه‌ای روستایی است. جایی که خمیره آب، تنها منبع حیات بچه‌هاست. وقتی این خمیره می‌شکند، فقر نه تنها زندگی روستا، بلکه قلب‌های کوچک دانش‌آموزان را به چالش می‌کشد. مرادی کرمانی با قلم روان، سختی‌های کودکان محروم را به تصویر می‌کشد، اما نه با تلخی، بلکه با طنزی شیرین و آمیدی که از دل همدلی زاده می‌شود. مدیر مدرسه، که خود در دفتر کوچکش زندگی می‌کند، نمادی از تلاش بی‌وقفه برای حل مشکلات است.

مجیدی: پسری با رویاهای بلند

«قصه‌های مجیدی» روایتی است از کودکی پر جنب‌وجوش که فقر و نبود پدر و مادر نتوانسته روحش را تسلیم کند. مجیدی که با بی‌بی، مادر بزرگش، در کرمان زندگی می‌کند، عاشق کتاب و نویسندگی است. هر داستان، پنجره‌ای است به آیین‌های ایرانی، طنزی که لبخند می‌آورد و کشمکش‌هایی که درس استقامت می‌دهند. نثر صمیمی مرادی کرمانی، پر از ضرب‌المثل و تشبیهات دلنشین، خواننده را به گذشته‌های نوستالژیک می‌برد. جهانی شدن قصه‌های ایرانی «خمیره» با ترجمه به زبان‌های مختلف و جوایزی، چون دیپلم افتخار خوزه مارتی کاستاریکا و یوزپلنگ طلایی لوکارنو، مرزهای ایران را درنوردیده است. اقتباس سینمایی ابراهیم فروزش و انیمیشن علی احمدی نیز گواه تأثیرگذاری آن است. «قصه‌های مجیدی» هم با سریال ماندگار کیومرث پوراحمد و جایزه کتاب برگزیده سال ۱۳۶۴، به بخشی از حافظه جمعی ایرانیان بدل شده است.

چرا باید این دو کتاب را خواند؟

«خمیره» و «قصه‌های مجیدی» دعوتی‌اند به بازخوانی زندگی از نگاه کودکان؛ به دیدن زیبایی در سادگی و یافتن امید در دل دشواری‌ها. این کتاب‌ها نه فقط قصه، بلکه تجربه‌ای‌اند که قلب و ذهن را به سفری عمیق می‌برند. اگر دنبال روایت‌هایی هستید که هم بخنداند و هم به فکر فرو ببرد، این دو اثر را از دست ندهید.

بررسی چگونگی انتقال ارزش‌ها به نسل آینده؛

روایت دفاع مقدس برای کودکان

– یکی از بهترین روش‌ها، استفاده از داستان و ادبیات است. داستان‌ها می‌توانند به گونه‌ای واقعی و در عین حال ساده، مفاهیم پیچیده را به کودکان انتقال دهند. همچنین می‌توان از تصاویر، فیلم‌های آموزشی، و برنامه‌های رادیویی برای آشنایی کودکان با این موضوعات استفاده کرد.

چگونه می‌توانیم از ایجاد ترس و اضطراب در کودکان جلوگیری کنیم؟

– این نکته بسیار مهمی است. باید به گونه‌ای با کودکان صحبت کنیم که نه تنها آگاهی آنها را افزایش دهیم، بلکه اعتماد به نفس و حس امنیت آنها را نیز حفظ کنیم. می‌توانیم با تأکید بر پیروزی‌ها، فداکاری‌ها، و همدلی‌هایی که در دوران دفاع مقدس وجود داشت، به کودکان نشان دهیم که دفاع مقدس یک تجربه تلخ بود، اما با همت و همکاری مردم ایران به یک پیروزی بزرگ تبدیل شد.

به عنوان یک نویسنده، چگونه این موضوعات را

روایت دفاع مقدس برای کودکان و نوجوانان می‌پردازیم.

با سلام، از اینکه در این گفتگو شرکت می‌کنید، بسیارمبارک. لطفا خودتان را معرفی کنید.

– سلام، من فاطمه قیصری هستم و کتاب‌های مختلف کودکان و نوجوانان در کارنامه هنری خود دارم. خوشحال هستم که در این گفتگو شرکت می‌کنم.

به نظر شما چگونه باید کودکان و نوجوانان را با موضوع دفاع مقدس و جنگ آشنا کنیم؟

– به نظر مهم‌ترین نکته این است که زبان و ادبیات متناسب با سن و درک کودکان باشد. باید به گونه‌ای صحبت کنیم که برای آنها قابل فهم باشد و در عین حال، ارزش‌ها و مفاهیم بزرگی چون دفاع از میهن، همدلی، و فداکاری را به آنها انتقال دهیم.

از چه روش‌هایی می‌توانیم استفاده کنیم تا کودکان و نوجوانان را با موضوع دفاع مقدس آشنا کنیم؟

طرح نو؛ رقیه جمالی با لبخندهای خندان و چشمان درخشان‌شان، نمادهای کوچکی از زیبایی و مصومیت در دنیای پر از هیاهوی مایند؛ دنیایی که در آن، عشق و امید به صورت خلاصانه در دل‌های کوچک‌شان جای دارد. در این میان، وظیفه ماست که با دقت و حساسیت، فضای پاک و بی‌غرض کودکی را حفظ کنیم و با انتقال ارزش‌های والا، کودکان را برای مواجهه با چالش‌های زندگی آماده کنیم. یکی از این ارزش‌های مهم، آشنایی با مفاهیم دفاع مقدس است که به کمک داستان‌ها، تصاویر و ابزارهای آموزشی می‌توان آن را به نسل‌های آینده انتقال داد. دفاع مقدس و جنگ، دو مفهوم پیچیده و بزرگ برای کودکان هستند که ممکن است برای آنها سخت و حتی ترسناک باشد. اما چگونه می‌توانیم این مفاهیم را به گونه‌ای برای کودکان تعریف کنیم که نه تنها قابل فهم باشد، بلکه آنها را با ارزش‌های دفاع مقدس و اهمیت صلح آشنا کند.

در این گفتگو با خانم فاطمه قیصری، نویسنده کتاب‌های کودکان و نوجوانان، به بررسی چگونگی

«**صیانت از کودکان در فضای مجازی» در پیچ و خم اجرا؛**

چرا خط «تماس اضطراری» فعال نمی‌شود؟

طرح نو؛ گروه گزارش

در راستای اجرای مصوبات شورای عالی فضای مجازی، به ویژه سند «صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی»، مقرر شده بود خط تماس اضطراری ویژه جرائم علیه کودکان در فضای مجازی راه‌اندازی شود. این خط، با هدف ارائه مشاوره و مداخله تخصصی برای پیشگیری و مقابله با جرائم آنلاین علیه کودکان، یکی از اقدامات کلیدی در تقسیم کار ملی سند مذکور محسوب می‌شود. با این حال، اجرای این بند با موانعی روبه رو شده که شامل فقدان زیرساخت فنی مناسب، عدم وجود پلیس ویژه و تیم تخصصی اقدام سریع برای پاسخ گویی به گزارش‌های دریافتی و نیز فقدان همکاری بین بخشی و نظام ارجاع‌دهی شفاف و عملیاتی است.

ابتکار شورای عالی فضای مجازی در تصویب «سند صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی» در سال ۱۴۰۰، اهداف، سیاست‌های کلان، اقدامات کلان و تقسیم کار ملی مشخصی را در راستای «تبیین الزامات شبکه ملی اطلاعات» مصوب سال ۱۳۹۵ و طرح کلان و معماری شبکه ملی اطلاعات مصوب شهروپروماه سال ۱۳۹۹، پیش روی نظام حکمرانی و دستگاه‌های اجرایی کشور قرار داد. هدف اصلی این سند ارتقای بهره‌برداری از فضای مجازی و صیانت از خردسالان، کودکان و نوجوانان عنوان شده و شامل مجموعه‌ای از اقدامات ایجابی و سلبی است که به منظور ایجاد محیط‌های صیانت شده بر بستر شبکه ملی اطلاعات انجام می‌شود.

از ضروری‌ترین و اولویت دارترین مواردی که در بخش اقدامات کلان و تقسیم کار ملی این سند، بر دستگاه‌های اجرایی تکلیف شده عبارت است از راه‌اندازی خط تماس اضطراری ویژه جرائم علیه خردسالان، کودکان و نوجوانان در فضای مجازی و دریافت گزارش‌ها به صورت سریع و آسان و در ارتباط با دیگر مراجع و ضابطان ذی صلاح برای مداخله، پیشگیری از وقوع جرم، تعقیب مجرمان و حمایت از افراد آسیب‌دیده توسط نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان بهزیستی کشور)، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و بخش غیروولتی ظرف ۶ ماه است.

بنابراین مطابق بند مذکور، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران به عنوان دستگاه اصلی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و وزارت ارتباطات به عنوان دستگاه‌های همکار، در اجرای خط تماس اضطراری کودکان شناخته می‌شوند.

خط تماس اضطراری (هات لاین) کودکان، سامانه‌ای است که به صورت تلفنی و برخط به کودکان امکان می‌دهد در مواقع اضطراری، به ویژه در مواقع وقوع جرم علیه آنان مانند سوء استفاده‌های جسمی، جنسی و روانی، خشونت خانگی، غفلت و ترک مراقبت، کودک‌آزاری و همچنین تهدیدات مربوط به قاچاق کودکان و بهره‌کشی اقتصادی تماس بگیرند و مشاوره تخصصی و در صورت نیاز حمایت و مداخله انتظامی دریافت کنند. این سامانه‌ها با هدف شناسایی سریع این جرائم و ارائه حمایت‌های لازم به کودکان قربانی طراحی شده‌اند تا از آسیب‌های بیشتر جلوگیری کنند.

مطابق تصریح بند «ب» ماده (۶۵) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت، شورای عالی فضای مجازی مرجع سیاستگذاری، تصمیم‌گیری و هماهنگی در موضوعات مربوط به فضای مجازی بوده و مصوبات آن برای کلیه دستگاه‌های اجرای لازم‌الاجراست.

مخاطرات فضای مجازی برای خردسالان، کودکان و نوجوانان

فناوری‌های نوین ارتباطی در کنار خدماتی که برای سهولت ارتباطات انسانی داشته‌اند، مخاطراتی را نیز به ویژه برای کودکان و نوجوانان به دنبال داشته است. امکان نامتجان آسان با این فضا و در دسترس بودن تجهیزات آن برای کودکان و نوجوانان عملاً فضای بدون مرز را وارد زندگی روزمره کودکان و نوجوانان کرد. تأثیرپذیری بیشتر این گروه سنی به دلیل تجربیات پایین و قرار داشتن در سن پذیرش آسان پدیده‌های نو، نگرانی‌هایی را برای والدین و نهادهای مربوطه ایجاد کرده است.

از مهمترین مطالعاتی که برای شناسایی خطرات پیش روی کودکان در جهان انجام شده است می‌توان به «طبقه‌بندی چهارگانه از خطرات برخط (آنلاین) برای خردسالان، کودکان و نوجوانان» که در تجدیدیه اروپا با همکاری یونیسف تهیه شده، اشاره کرد. دسته بندی مطالعه مذکور در خصوص مخاطرات کودکان در فضای برخط (آنلاین) به عنوان نقطه مرجع و بنیادین این حوزه، به چهار حوزه معطوف شده است که عبارت‌اند از مخاطرات مربوط به محتوای نامناسب، مخاطرات مربوط به تماس زیان‌بار با بزرگسالان، مخاطرات رفتاری هم سالان و مخاطرات مبتنی بر قرار داد. این تحقیقات در مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی مانند مدرسه سیاسی و اقتصادی لندن و با حمایت اتحادیه اروپا و یونیسف انجام گرفت.

خطوط تلفن تماس اضطراری و مشاوره در جهان
خطوط تماس اضطراری برای دریافت گزارش‌های مربوط به آزارها و آسیب‌هایی که کودکان در محیط دیجیتال در

معرض آن قرار می‌گیرند به تفصیل مورد اشاره قرار گرفت.

به عنوان مثال در ایالات متحده آمریکا، بزه دیدگان با یکی از گروه‌های حامی بزه‌دیدگان، برخط از جمله گروه «تلاش برای توقف سوء استفاده برخط» یا «فرشنگان سایبر» برای یاری، پشتیبانی و راهنمایی پیرامون برخی آسیب‌ها مانند مزاحمت سایبری مشورت می‌کنند.

همچنین در آلبانی شماره ۱۱۶ و در اتریش شماره ۱۴۷ برای گزارش موارد زورگویی اینترنتی، زورگویی از طریق تلفن همراه، محتوای غیرمجاز در اینترنت و پیام‌ها اختصاص داده شده است. خطوط تلفنی مشاوره برخط یا پیش‌بینی وبسایت‌های مشاوره نیز یکی دیگر از سازوکارهای مراقبتی از کودکان و نوجوانان و حفاظت از آنان در فضای مجازی است. با توجه به تخصصی بودن مسائل مربوط به فضای مجازی و مشکلات ناشی از آن، برقراری خطوط تماس یا وب سایت‌های مشاوره با حضور متخصصان و پاسخ دهی به پرسش‌های مختلف اقدامی الزامی است. همچنین تماس با این خطوط در اغلب کشورها رایگان است.

ضوابط صیانت از کودکان و نوجوانان در خدمات تلفن همراه باند پهن، مصوب ۱۳۹۳ (مرجع تصویب: کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات رادیویی): در بند ۱- ۵- ۴- مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات رادیویی با عنوان «ضوابط صیانت از کودکان و نوجوانان در خدمات تلفن همراه باند پهن»، کارور (اپراتور)های تلفن همراه مکلف شده‌اند که تمهیدات فنی، اجرایی و مالی لازم به منظور اطلاع‌رسانی، آموزش و ایجاد آگاهی برای کودکان و نوجوانان و نیز ابزارهای مناسب در زمینه کاربردهای خدمات تلفن همراه باند پهن از جمله تماس با کدهای خدماتی اضطراری از قبیل «۱۲۳» و «۱۱۰» در صورت مواجهه با ناهنجاری‌های فرهنگی و اجتماعی را فراهم کنند.

واضح است که مرکز فوریت‌های پلیسی ۱۱۰ اختصاصاً به مخاطرات فضای مجازی برای کودکان مربوط نمی‌شود؛ بلکه یک سامانه ارتباط مردمی با پلیس است که عمومی بوده و زیر نظر معاونت عملیات فراجا اداره می‌شود. همچنین سامانه ۱۲۳، به اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی اختصاص دارد و خدمات آن در زمینه خشونت‌های خانگی بوده که والدآزاری نیز صرفاً بخشی از آن است. بنابراین ضروری است که همچون دیگر کشورها خطوط تلفن ویژه ۲۴ ساعته با پشتیبانی‌های متخصص برای گزارش‌دهی مورد جرم یا تخلف در فضای مجازی در نظر گرفته شود.

اجرائی گذاشته شده است.

سند صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی، مصوب ۱۴۰۰ (مرجع تصویب شورای عالی فضای مجازی): مطابق سند صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلف شده است که با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان بهزیستی کشور)، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و بخش غیر دولتی ظرف مدت ۶ ماه پس از تصویب این سند (مصوب خردادماه ۱۴۰۰) خط تماس اضطراری ویژه جرائم علیه خردسالان، کودکان و نوجوانان در فضای مجازی را به منظور دریافت گزارش‌ها به صورت سریع و آسان و در ارتباط با دیگر مراجع و ضابطان ذی صلاح برای مداخله، پیشگیری از وقوع جرم، تعقیب مجرمان و حمایت از افراد آسیب‌دیده راه اندازی کند.

همچنین در بندی از این سند، توسعه نظام خدمات مشاوره و مددکاری به خانواده‌ها و راه‌اندازی خط تماس مشاوره برخط برای کمک به خانواده‌ها، خردسالان کودکان و نوجوانان در معرض خطر فضای مجازی به صورت ارزان و در دسترس برعهده وزارت آموزش و پرورش قرار داده شده و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان بهزیستی کشور)، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، بخش خصوصی و مشارکت مردمی نیز در آن مشارکت خواهند داشت.

ارزایی اجرا

مرکز امداد و فوریت‌های سایبری، وابسته به پلیس فضای تولید و تبادل اطلاعات فراجا، از سال ۱۴۰۰ به شماره تماس (۰۹۶۳۸۰) مجهز شده است و علاوه بر پاسخگویی برخط به گزارش‌های مردمی از طریق تلفن نیز تماس‌های مردمی را دریافت و اقدامات لازم در این خصوص را انجام می‌دهد؛ از جمله ارائه مشاوره و اقدام فوری در پرونده‌های کلاهبرداری اینترنتی در حوزه وظایف و منطبق با آیین دادرسی کیفری و اختیارات قضایی. این پاسخگویی شامل همه کاربران از جمله کودکان و نوجوانان می‌شود.

همچنین پس از ابلاغ سند صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی، بخش ویژه کودکان و نوجوانان به شماره تماس (۰۹۶۳۸۰) افزوده شد. مرکز امداد و فوریت‌های پلیسی با ظرفیت ۱۰۰ نفر پاسخگو در سراسر کشور و به صورت استانی در حال فعالیت است. به رغم اینکه اقدام پلیس فضای تولید و تبادل اطلاعات (فتا) در راه‌اندازی بخش ویژه کودکان و نوجوانان در سامانه ارتباطات مردمی خود یک گام رو به جلو در مقابله با چالش‌ها و مخاطرات فضای مجازی برای گروه‌های سنی آسیب‌پذیر یعنی کودکان و نوجوانان است، اما به معنای اجرای متن صریح مصوبه «در راه اندازی خط تماس اضطراری ویژه جرائم علیه کودکان» محسوب نمی‌شود و بند مورد اشاره از سند صیانت از کودکان و نوجوانان به طور کامل اجرا نشده است.

ضوابط صیانت از کودکان و نوجوانان در خدمات تلفن همراه باند پهن، مصوب ۱۳۹۳ (مرجع تصویب: کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات رادیویی): در بند ۱- ۵- ۴- مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات رادیویی با عنوان «ضوابط صیانت از کودکان و نوجوانان در خدمات تلفن همراه باند پهن»، کارور (اپراتور)های تلفن همراه مکلف شده‌اند که تمهیدات فنی، اجرایی و مالی لازم به منظور اطلاع‌رسانی، آموزش و ایجاد آگاهی برای کودکان و نوجوانان و نیز ابزارهای مناسب در زمینه کاربردهای خدمات تلفن همراه باند پهن از جمله تماس با کدهای خدماتی اضطراری از قبیل «۱۲۳» و «۱۱۰» در صورت مواجهه با ناهنجاری‌های فرهنگی و اجتماعی را فراهم کنند.

واضح است که مرکز فوریت‌های پلیسی ۱۱۰ اختصاصاً به مخاطرات فضای مجازی برای کودکان مربوط نمی‌شود؛ بلکه یک سامانه ارتباط مردمی با پلیس است که عمومی بوده و زیر نظر معاونت عملیات فراجا اداره می‌شود. همچنین سامانه ۱۲۳، به اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی اختصاص دارد و خدمات آن در زمینه خشونت‌های خانگی بوده که والدآزاری نیز صرفاً بخشی از آن است. بنابراین ضروری است که همچون دیگر کشورها خطوط تلفن ویژه ۲۴ ساعته با پشتیبانی‌های متخصص برای گزارش‌دهی مورد جرم یا تخلف در فضای مجازی در نظر گرفته شود.

چالش‌های راه اندازی خطوط تماس اضطراری و مشاوره در ایران

فنی و زیرساختی
کدهای خدماتی سه رقمی با توجه به نوع استفاده به دو دسته تقسیم می‌شوند؛ نخست، کدهای خدماتی سه رقمی «اضطراری ملی» که اهمیت حیاتی و فوریتی دارند؛ مانند اورژانس، آتش نشانی و پلیس. دسته دوم، کدهای خدماتی سه رقمی «عمومی ملی» هستند که معمولاً به نهادهایی مانند اداره آب و برق اختصاص یافته‌اند.

پلیس فضای تولید و تبادل اطلاعات درخواست خود جهت اخذ خط تماس اضطراری ملی ویژه جرائم علیه کودکان را به سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی ارائه کرده است.

اما از آنجا که لازم است درخواست‌ها برای اخذ کدهای سه رقمی به تصویب کمیسیون مقررات ارتباطات رادیویی برسد، این کمیسیون به رغم وجود مصوبه شورای عالی به دلیل محدودیت‌های زیرساختی و تعدد کدهای تماس اختصاص یافته به فراجا با این درخواست مخالفت کرده است. بر اساس اطلاعات سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی تاکنون ۴ کد خدماتی سه رقمی ۱۱۰، ۱۱۶، ۱۲۰ و ۱۹۷، یک کد چهار رقمی ۱۴۹۵ و کدهای خدماتی بین استانی ۰۹۶۳۸۰، ۰۹۶۳۸۰ و ۰۹۶۵۸۰ به مجموعه نیروی انتظامی تخصصی یافته است که البته هیچ کدام از خطوط اضطراری ویژه جرائم علیه کودکان نیست. البته مهم‌تر از نوع خط تماس، از لحاظ فنی و ساختاری ایجاد بخش‌های تخصصی سایبری ویژه جرائم علیه کودکان و نوجوانان ذیل شماره‌های موجود همچون ۱۱۰ یا ۱۲۳ یا حتی ۰۹۶۳۸۰ می‌تواند اهداف مورد نظر را محقق سازد.

فقدان پلیس ویژه اقدام در قبال گزارشهای دریافتی
با فرض اینکه نبود خط تماس اضطراری ویژه برای گزارش جرائم علیه کودکان، مرتفع شده و این خط به درستی به پلیس فتا واگذار شده است. همچنان یک مسئله مهم و اساسی باقی می‌ماند که نباید از نظر دور بماند. این مسئله، نبود یک تیم تخصصی عملیات برای رسیدگی میدانی و فوری به گزارش‌های دریافتی است. به بیان دقیق‌تر، آنچه فقدان آن به وضوح احساس می‌شود، نداشتن یک ساختار مستقل و سازمان یافته با عنوان پلیس ویژه اطفال و نوجوانان در بدنه فرماندهی انتظامی کشور است. در بسیاری از کشورها، پلیس اطفال با آموزش‌های خاص روانشناختی، رفتاری و حقوق کودک و نوجوان، مأموریت رسیدگی به مسائل ویژه این گروه سنی را دارد. اما در ایران، این وظایف به صورت پراکنده و غیر تخصصی میان یگان‌های مختلف تقسیم شده و در نتیجه، پاسخگویی مؤثر، حساس و کودک محور به این گزارش‌ها با چالش جدی مواجه است.

نمود چنین یگانی نه تنها باعث تأخیر در واکنش به موارد بحرانی می‌شود بلکه می‌تواند تبعات روانی و حقوقی جبران‌ناپذیری برای کودکانی که در معرض آسیب هستند، به همراه داشته باشد.

ابهامات و اشکالات موجود در سند صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی
بند ۴-۹ صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی با دو اشکال و ابهام بنیادین مواجه است که عملاً اجرای دقیق و کارآمد آن را با موانع جدی روبه رو کرده است. این دو چالش اصلی عبارت‌اند از:

ابهام در تعریف و دامنه مفهوم «خط تماس اضطراری»:

این بند به طور دقیق مشخص نمی‌کند که منظور از خط تماس اضطراری، صرفاً کدهای خدماتی سه رقمی «اضطراری ملی» است یا شامل سایر ابزارها و کدهای ارتباطی نیز می‌شود. علاوه بر این، مشخص نیست که آیا تکلیف ایجاد چنین خطی فقط به شکل تماس تلفنی تعریف شده است یا در صورت بهره‌گیری از فناوری‌های نوین ارتباطی و گزارش دهی برخط (آنلاین) نیز این تکلیف به صورت کامل محقق شده تلقی می‌شود. نبود این شفافیت، نه تنها در فرایند اجرا، بلکه در توسعه زیرساخت‌های ارتباطی و انتخاب راهکارهای نوین حمایت از کودکان و نوجوانان، خلل ایجاد می‌کند.

در مجموع، رفع این دو ابهام و تکمیل این بند با چارچوب‌های عملیاتی و تعاریف دقیق، گامی اساسی در جهت تسهیل اجرای سیاست‌های حمایتی و ارتقای کارایی سیستم‌های پاسخگویی به آسیب‌های کودکان در فضای مجازی خواهد بود.

فقدان همکاری بین بخشی و نظام ارجاع‌دهی شفاف و عملیاتی (میان متقاضیان، کارشناسان و نهادهای مرتبط):

در این بند، دستگاه‌های اصلی و نهادهای همکار مسئول اجرای وظایف مرتبط به طور کلی شناسایی و ذکر شده‌اند؛ اما نکته اساسی و مهمی که مغفول مانده، نبود اشاره صریح و واضحی به سازوکارهای هماهنگی، تعاملات فرابخشی و فرایند ارجاع منطقی و ساختاریافته میان این نهادها برای رسیدگی به تماس‌ها و گزارش‌های دریافتی است. در واقع، صرف ذکر نام دستگاه‌ها بدون تعیین چارچوب مشخص همکاری و تقسیم وظایف در بند «۹-۴» سند صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی، باعث شده تا در عمل تداخل وظایف، کندی در پاسخگویی و سردرگمی در روند رسیدگی‌ها رخ دهد. این وضعیت نه تنها منجر به اتلاف منابع انسانی و مالی می‌شود، بلکه کاهش کارآمدی پاسخ نهادهی به آسیب‌دیدگان را نیز در پی دارد. در غیاب یک سازوکار ارجاع مشخص، نه کارشناسان حوزه کودک و خانواده می‌توانند از ظرفیت نهادهای بالادستی به درستی استفاده کنند و نه خانواده‌ها و قربانیان دسترسی مؤثر به خدمات حمایتی و حفاظتی خواهند داشت. در حال حاضر همه دستگاه‌های مندرج در بند مذکور در پاسخ به نامه درخواست گزارش عملکرد و اقدامات در خصوص بند ۹ و ۴ مدعی هستند که تکالیف مربوط به خود را انجام داده‌اند.

اولویت خدمات آموزش و پرورش، خدمات مشاوره‌ای است. گرچه می‌تواند مواردی را که احساس می‌کند به جرم نزدیک هستند به پلیس گزارش دهد؛ اما اولویت هات لاین مداخله سریع و واکنش فوری به جرم است نه صرفاً ارائه خدمات مشاوره، از این رو تماس باید با پلیس برقرار شود. باتوجه به بررسی دو سناریوی مطرح شده برای نظام ارجاع گزارش‌های جرائم علیه کودکان در فضای مجازی، سناریوی اول که در محوریت پلیس ویژه اطفال و نوجوانان و پلیس فتا استوار است، از نظر اجرایی و عملیاتی مطلوب‌تر به نظر می‌رسد. این سناریو با وجود چالش‌های ساختاری و مالی موجود امکان مداخله تخصصی و سریع انتظامی را فراهم می‌کند و با بهره‌گیری از زیر ساخت‌های موجود، سامانه‌های گزارش‌دهی آنلاین و کدهای خدماتی اضطراری می‌تواند فرایند رسیدگی به جرائم را تسهیل و تسریع کند.

همچنین، اهمیت حفظ خط تماس تلفنی اضطراری به عنوان راه ارتباطی مستقیم و فوری برای کودکان و خانواده‌ها در این سناریو به خوبی دیده شده است که نقطه قوت بزرگی محسوب می‌شود. در صورتی که موضوع جرم تشخیص داده شود، پلیس با همکاری کارشناسان سازمان بهزیستی و با دستور مقام قضایی مداخله انتظامی را انجام خواهد داد. در غیر این صورت، پرونده به سازمان بهزیستی ارجاع می‌شود تا خدمات مشاوره‌ای لازم به افراد مرتبط ارائه شود.

همچنین پلیس فتا قادر است با هزینه‌های کمتر و بهره‌گیری از زیر ساخت‌های موجود سامانه‌ای مبتنی بر فضای وب برای دریافت گزارش‌های جرائم راه‌اندازی کند. هرچند این اقدام به هیچ وجه جایگزین راه‌اندازی خط تماس تلفنی اضطراری نمی‌شود زیرا هنوز بسیاری از کودکان و والدین با ابزارهای نوین گزارش دهی برخط آشنایی کافی ندارند اما می‌تواند به عنوان یک راهکار مکمل در نظر گرفته شود که در آینده دارای چشم اندازی وسیع و نقش مؤثری در تسهیل گزارش دهی و تسریع رسیدگی‌ها خواهد بود.

نقاط قوت این سناریو:

یکشنبه ۶ مهر ماه ۱۴۰۴ – سال نوزدهم – شماره ۳۴۰۸

مداخله تخصصی عملیاتی و تخصصی فراجا از طریق پلیس ویژه اطفال و نوجوانان

محوریت فراجا به سبب اولویت مداخله انتظامی در هات لاین و نه صرفاً مشاوره

تمرینی برای شکل‌دهی پلیس ویژه اطفال و نوجوان و آماده شدن برای آسیب‌ها و جرائم رو به گسترش در خصوص حضور کودکان و نوجوانان در فضای مجازی

نقاط ضعف سناریوی اول:

چالش‌های ساختاری و مالی ایجاد پلیس ویژه اطفال و نوجوانان (گرچه تاکنون ۵ سال از زمان تکلیف قانونی مرتبط با ایجاد آن گذشته است).

اختلافات در خصوص حوزه‌های مأموریتی پلیس ویژه اطفال و نوجوانان و پلیس فتا.

سناریوی دوم:

با توجه به راه‌اندازی طرح نظام مراقب اجتماعی دانش آموزان (نماد) از سوی وزارت آموزش و پرورش در سال‌های اخیر و شکل‌گیری ظرفیت این طرح برای مدیریت شبکه خدمات و ساز و کار ارجاع آسیب‌های مرتبط با کودکان و نوجوانان، پیشنهاد می‌شود که شناسایی و رسیدگی به جرائم جنسی علیه کودکان در فضای مجازی از این بستر آغاز و پیگیری شوند. «نماد» می‌تواند گزارش‌ها را به صورت لحظه‌ای و برخط دریافت کند و به فراخور نیاز به سازمان بهزیستی (جهت اخذ حمایت، مشاوره و مددکاری) یا به پلیس فتا (جهت رسیدگی به جرائم) ارجاع دهد. البته تاکنون ۲۰ درصد از دانش‌آموزان در این سامانه ثبت‌نام کرده‌اند که نیازمند پیگیری و جدیت وزارت آموزش و پرورش جهت طراحی سازوکارها و مشوق‌های لازم در راستای پیوستن حداکثری دانش‌آموزان به این طرح است. البته معلمان و مدیران هم امکان گزارش‌دهی از این طریق را دارند و علاوه بر این می‌توان از ظرفیت گزارش‌دهی برنامه کاربردی «شاد» هم بهره برد.

نقاط قوت سناریوی دوم:

ابتنای برپند «ج» ماده (۸۹) قانون برنامه هفتم پیشرفت و در نتیجه سهولت بیشتر در تأمین اعتبارات مالی آن

امکان بهره‌مندی از گزارش دهی معلمان و مدیران مدارس و همچنین ظرفیت گزارش‌دهی برنامه کاربردی «شاد»

نقاط ضعف سناریوی دوم:

تجارب پیشین در خصوص وضع تکالیف این چنینی برای وزارت آموزش و پرورش نتیجه موفقی را در پی نداشته و منجر به تداوم ناکارآمدی این بند می‌شود (براساس اظهارات نمایندگان مرکز ملی فضای مجازی در جلسات کارشناسی مرتبط با ارزیابی میزان اجرای سند صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی، وزارت آموزش و پرورش یکی از دستگاه‌هایی است که عملکرد چندان مطلوبی در تحقق تکالیف مندرج در سند صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی نداشته است).

اولویت خدمات آموزش و پرورش، خدمات مشاوره‌ای است. گرچه می‌تواند مواردی را که احساس می‌کند به جرم نزدیک هستند به پلیس گزارش دهد؛ اما اولویت هات لاین مداخله سریع و واکنش فوری به جرم است نه صرفاً ارائه خدمات مشاوره، از این رو تماس باید با پلیس برقرار شود. باتوجه به بررسی دو سناریوی مطرح شده برای نظام ارجاع گزارش‌های جرائم علیه کودکان در فضای مجازی، سناریوی اول که در محوریت پلیس ویژه اطفال و نوجوانان و پلیس فتا استوار است، از نظر اجرایی و عملیاتی مطلوب‌تر به نظر می‌رسد. این سناریو با وجود چالش‌های ساختاری و مالی موجود امکان مداخله تخصصی و سریع انتظامی را فراهم می‌کند و با بهره‌گیری از زیر ساخت‌های موجود، سامانه‌های گزارش‌دهی آنلاین و کدهای خدماتی اضطراری می‌تواند فرایند رسیدگی به جرائم را تسهیل و تسریع کند.

همچنین، اهمیت حفظ خط تماس تلفنی اضطراری به عنوان راه ارتباطی مستقیم و فوری برای کودکان و خانواده‌ها در این سناریو به خوبی دیده شده است که نقطه قوت بزرگی محسوب می‌شود. در صورتی که موضوع جرم تشخیص داده شود، پلیس با همکاری کارشناسان سازمان بهزیستی و با دستور مقام قضایی مداخله انتظامی را انجام خواهد داد. در غیر این صورت، پرونده به سازمان بهزیستی ارجاع می‌شود تا خدمات مشاوره‌ای لازم به افراد مرتبط ارائه شود.

همچنین پلیس فتا قادر است با هزینه‌های کمتر و بهره‌گیری از زیر ساخت‌های موجود سامانه‌ای مبتنی بر فضای وب برای دریافت گزارش‌های جرائم راه‌اندازی کند. هرچند این اقدام به هیچ وجه جایگزین راه‌اندازی خط تماس تلفنی اضطراری نمی‌شود زیرا هنوز بسیاری از کودکان و والدین با ابزارهای نوین گزارش دهی برخط آشنایی کافی ندارند اما می‌تواند به عنوان یک راهکار مکمل در نظر گرفته شود که در آینده دارای چشم اندازی وسیع و نقش مؤثری در تسهیل گزارش دهی و تسریع رسیدگی‌ها خواهد بود.

نقاط قوت این سناریو:

^[1] / ایسنا

خبر

شروع عملیات احداث فاز دوم پیاده راه جاده سلامت آزادی به طول ۶۰۰ متر

طرح نو؛ گروه شهری شهردار منطقه ۳ تبریز از شروع عملیات احداث فاز دوم پیاده راه جاده سلامت در خیابان آزادی به طول ۶۰۰ متر حداقل چهارراه ابوریحان تا چهارراه لاله خبر داد و گفت: این پروژه در امتداد فاز اول جاده سلامت آزادی احداث می شود. آرمان امین بخش با اعلام این خبر گفت: پس از اتمام عملیات بازسازی و ترمیم اساسی فاز دوم کانال ایلی سو در خیابان آزادی حد فاصل چهارراه ابوریحان تا چهارراه لاله، در این مسیر به طول ۶۰۰ متر و در عرض ۸ متر یکی از زیباترین پیاده راه های انسان محور از سوی شهرداری منطقه ۳ در حال احداث است.

وی ادامه داد: پس از زیرسازی و جدول گذاری، عملیات کف سازی این پیاده راه به متراژ ۴۵۰۰ متر مربع شروع می شود. وی اضافه کرد: با توجه به شرایط موجود در این مسیر که تردد عابران را افزایش می دهد، لزوم ایجاد تسهیلات مناسب فرهنگی، اجتماعی، تفریحی را دوچندان کرده و مدیریت منطقه را بر آن داشت تا با اجرای طرح های نوین شهری رضایت شهروندان را فراهم کند.

شهردار منطقه ۳ تصریح کرد: در این مسیر که به جاده سلامت معروف است بنا داریم علاوه بر مناسب سازی و ایمن سازی پیاده روها برای عموم افراد به ویژه افراد کم توان و کهن سالان، اقدامات کم نظیری برای زیبایی نمای بصری با استفاده از نقش رنگ و المان های شهری در این پیاده راه به کار بگیریم. امین بخش افزایش جذابیت برای شهروندان را از اولویت های این پروژه فرهنگی و تفریحی عنوان کرد و افزود: ایجاد مسیر ویژه دوچرخه سواری، استراحتگاه، افزایش روشنایی و نصب مبلان های زیبای شهری و همچنین ایجاد مکان های مناسب برای اجرای پرفرormنش های هنری و فعالیت های فرهنگی از جمله طرح هایی است که طبق طرح ارائه شده در این مسیر اجرایی خواهد شد.

گزارشی

طی شش ماه اول امسال بیش از ۱۰۰ هزار نفر از موزه های شهرداری تبریز بازدید کردند؛

کفه سنگین شهرداری در گردشگری تاریخی تبریز

گردشگری و تاریخی، از جمله مکان هایی هستند که می توانند تمامی این حاصلات را یکجا تامین کنند؛ آن هم در شهری مانند تبریز که از هر طرف بنگری سراپا حسن است و خوبی! کمتر مسافری است که به تبریز بیاید و کوله باری از خاطرات شیرین بر شانه، این شهر را ترک نکند. تاریخ غنی و سربلند تبریز در کنار آب و هوای معتدل و دلپذیرش مقصدی مناسب برای گردشگرانی است که می خواهند در دل تاریخ قدم بزنند. تبریز حتی در گردشگری راویان امثال و روایات بر این باورند که سفر غذای روح است و خاصه آن که همسفرت نیز ایاق باشد و همپای تمامی خوشی و ناخوشی های راه؛ اما تنها هم که باشی سفر لذت بخش است و جانفزا؛ از تغییر آب و هوا و ذائقه غذایی گرفته تا دیدن انسانهای جدید و تحصیل تجارب و دانسته هایی که در هر شرایطی ارزشمند است. مکان ها و مقاصد

می توانند از طریق این تورها سیری در خانه های ادیبان نامی و بزرگ تبریز و ایران، من جمله مقبره دوکمال، مقبره الشعرا، خانه پروین اعتصامی و خانه موزه استاد شهریار داشته باشند. گردشگری غذایی نیز که هم اکنون در دنیا به یکی از پرطرفدارترین رشته های توریستی تبدیل شده، یکی دیگر از توانمندی های تبریز است که علاقمندان خاص خود را دارد و البته اقبال و سرمایه گذاری بخش خصوصی را نیز می طلبد تا به برندی برای تبریز تبدیل شود. در دنیای امروز که تنه تومند اقتصاد، شاخه های نارس متعددی دارد، نباید از هیچ کدام اینها غافل بود، و گردشگری، یکی از سودآورترین این شاخه هاست؛ آن هم برای شهری که سنگ بنایش با تاریخ و زیبایی های طبیعی نهاده شده و می تواند سهم بسیار قابل توجهی در اقتصاد شهر و شهروندان داشته باشد؛ نکته ای که شهرداری تبریز آن را شناخته و برای تحققش تلاش می کند.

اقدامات شهرداری در حوزه گردشگری؛ به عنوان نمونه، از ابتدای سال جاری تاکنون بیش از ۱۰۰ هزار نفر از این موزه ها بازدید کرده اند که عمده آنها در آخرین ماه تابستان بوده است. موزه عمارت شهرداری در میدان ساعت، خانه علی استاد شهریار در محله مقصودیه، خانه علی مسیو در کوچه صدر، موزه فوتبال در ابتدای زعفرانیه و موزه بازار مشاغل در مسیر دارایی به راسته کوچه، نشان از توجه شهرداری تبریز به جذابیت گردشگری تبریز در زمینه های مختلف دارد. تابستان هرسال و البته در ایام نوروز، اتوبوس های گردشگری که به ابتکار شهرداری راه اندازی شده، به صورت رایگان، پذیرای گردشگرانی هستند که علاقمند به بازدید از موزه های مختلف تبریز هستند. علاوه بر این، به تازگی تورهای ادبی برای آن دسته از گردشگرانی ترتیب داده شده که به سبقت فرهنگی و ادبی تبریز توجه دارند و

تداوم بهسازی بلوار آیت... ملکی توسط شهرداری منطقه ۲ تبریز

میدان قائم یاغیچیان تا مقابل پارک شمیم پایداری پیش بینی می شود از حدود یک هزار و ۸۰۰ تن آسفالت استفاده شود. به گفته معاون مالی و اقتصادی منطقه ۲، لاین جنوبی این بلوار در حداقل تقاطع آذری تا فلکه قائم نیز قبلاً آسفالت ریزی شده و به بهره برداری رسیده است.

ورودی شهر تبریز که از مسیرهای اتصالی شهرک های یاغیچیان، پرواز و ولیعصر جنوبی محسوب می شود، توسط معاونت فنی و عمرانی منطقه ۲ به اجرا درآمده و این فعالیت به علت حجم بالای کاری همچنان ادامه دارد. وی افزود: برای انجام آسفالت ریزی این بلوار در هر دو لاین رفت و برگشت مسیر در حداقل

طرح نو؛ گروه شهری معاون مالی و اقتصادی شهرداری منطقه ۲ از تداوم آسفالت ریزی بلوار آیت الله ملکی با استفاده از یک هزار و ۸۰۰ تن آسفالت خبر داد. به گزارش امور ارتباطات، سیدعباس هاشمی با اعلام این خبر گفت: آسفالت ریزی رویه بلوار آیت اله ملکی جاده باسمنج به عنوان دومین

طرح نو بررسی می کند:

حاشیه نشینی، چالش بزرگ فرهنگی و اجتماعی تبریز

توسعه پایدار و متوازن شهری: با ایجاد فرصت های شغلی و اقتصادی در تمام نقاط شهر و جلوگیری از تمرکز امکانات در یک منطقه خاص. بازآفرینی شهری: نوسازی و بهسازی مناطق حاشیه نشین با مشارکت ساکنان و حفظ هویت محلی. توانمندسازی اجتماعی و اقتصادی: ارائه آموزش های فنی و حرفه ای، ایجاد کسب و کارهای خرد، و تقویت تشکل های محلی.

فراهم آوردن مسکن مناسب و ارزان قیمت: با استفاده از ظرفیت های دولتی و خصوصی برای تأمین مسکن برای اقشار کم درآمد.

تسهیل قوانین و مقررات: بازنگری در قوانین مربوط به اراضی ملی و صدور پروانه های ساختمانی برای تسریع در روند نوسازی و بهسازی مناطق حاشیه نشین. افزایش آگاهی عمومی: اطلاع رسانی و آموزش جامعه درباره پیامدهای حاشیه نشینی و لزوم مشارکت همگانی در حل این معضل. در نهایت، مقابله با پدیده حاشیه نشینی در تبریز، نیازمند یک رویکرد جامع، بلندمدت و هماهنگ است. با اراده و همت مسئولان و مشارکت فعالانه مردم، می توان این چالش بزرگ را به فرصتی برای توسعه و بالندگی بیشتر شهر تبریز تبدیل کرد و زمینه را برای زندگی شایسته و با کرامت برای تمامی شهروندان فراهم آورد.

صورت گرفته است، می توان به جایابی ۴۸ هکتار از اراضی پرخطر و اجرای مسیرکشی های متعدد اشاره کرد. مسیر ۴۲ متری شهید آل هاشم نمونه ای از این برنامه هاست که با هدف نوسازی و بهبود وضعیت مناطق حاشیه ای و ایجاد دسترسی های بهتر برای ساکنان این مناطق اجرا شده است. این اقدامات نه تنها به افزایش ایمنی و کیفیت زندگی در این مناطق کمک می کند، بلکه زمینه را برای توسعه پایدار و همه جانبه شهر فراهم می آورد.

برای حل حاشیه نشینی، تنها اقدامات عمرانی کافی نیست

با این حال، رئیس شورای شهر تبریز در عین حال به مشکلاتی همچون «ملی بودن اراضی» و «نبود پروانه ساخت» به عنوان موانع اصلی پیشرفت این طرح ها اشاره کرد و افزود: «انتظار داریم نمایندگان مجلس و دولت برای رفع این موانع و تسهیل در صدور پروانه های لازم همکاری لازم را داشته باشند.» این مسائل، چالش هایی هستند که نیازمند همکاری و هماهنگی بین بخشی در سطوح مختلف دولتی و قانون گذاری است. برای حل ریشه ای معضل حاشیه نشینی، تنها اقدامات عمرانی و کالبدی کافی نیست؛ بلکه باید به ابعاد اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و حقوقی این پدیده نیز توجه ویژه داشت. راهکارهای پیشنهادی برای مقابله با حاشیه نشینی شامل مواردی نظیر:

اظهارات نشان دهنده درک عمیق مسئولان شهری از ابعاد و پیچیدگی های این پدیده و عزم جدی برای مقابله با آن است. از جمله اقدامات مؤثری که توسط شورای ششم و شهرداری تبریز در راستای کاهش معضل حاشیه نشینی

تبریز، به درستی بر اهمیت این موضوع تأکید کرد و گفت: «حاشیه نشینی از ابرمسائل تبریز است و حل آن در اولویت ویژه شورای ششم قرار دارد. خوشبختانه در این دوره، تغییر رویکرد و گفتن رخ داده و اقدامات مؤثری برای کاهش این معضل انجام شده است.» این

طرح نو؛ شیوا صفری حاشیه نشینی، پدیده ای پیچیده و چندوجهی است که ریشه های عمیقی در ساختارهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی یک جامعه دارد. این معضل که به ویژه در کلان شهرها نمود بارزی پیدا می کند، در تبریز نیز به یکی از چالش های بزرگ فرهنگی و اجتماعی تبدیل شده است. رشد بی رویه جمعیت، مهاجرت های بی رویه از روستاها و شهرهای کوچک به تبریز، کمبود مسکن مناسب و ارزان قیمت، و نابرابری های اقتصادی، از جمله عواملی هستند که به گسترش مناطق حاشیه نشین در این شهر دامن زده اند.

مناطق حاشیه نشین اغلب با مشکلاتی نظیر فقر، بیکاری، کمبود امکانات بهداشتی و آموزشی، ناامنی، و آسیب های اجتماعی گوناگون دست و پنجه نرم می کنند. ساکنان این مناطق، که عموماً از اقشار کم درآمد جامعه هستند، به دلیل عدم دسترسی به فرصت های برابر و خدمات شهری مناسب، در معرض آسیب های بیشتری قرار دارند. این وضعیت نه تنها بر کیفیت زندگی خود حاشیه نشینان تأثیر می گذارد، بلکه می تواند تبعات منفی گسترده ای برای کل شهر و حتی منطقه داشته باشد.

حاشیه نشینی از ابرمسائل تبریز است

در همین راستا، غلامرضا احمدی، رئیس شورای اسلامی شهر تبریز، در سخنرانی پیش از خطبه های نماز جمعه